Ratitovška obzorja

Časopis za občino Železniki ❙ September 2017 ❙ Letnik 16 ❙ Številka 34

Deset let po poplavah še ni popolne varnosti

Želja Železnikarjev, da bi bili varni pred poplavami, še vedno ni uresničena. Na direkciji za vode napovedujejo pridobitev prvih gradbenih dovoljenj za drugo polovico prihodnjega leta. Ukrepe na območju mesta Železniki naj bi izvedli do konca 2020.

ANA ŠUBIC, FOTO: **GORAZD KAVČIČ**

Letos mineva že deset let od katastrofalnih poplav, ki jih v Železnikih ne bodo nikoli pozabili. Vodna ujma, ki je besnela 18. septembra 2007, je za seboj pustila grozovite posledice: terjala je kar tri smrtne žrtve, prizadetih je bilo 325 stanovanjskih objektov. Voda je s strahovito močjo trgala mostove, ceste, drevje, odnašala je avtomobile in drugo opremo ... Škoda je bila ocenjena na 70 milijonov evrov.

Že tedaj so si obupani domačini želeli le, da bi bili čim prej spet varni pred poplavami, a je celovita poplavna varnost deset let po katastrofi kljub prizadevanjem Občine Železniki še vedno le na papirju. Kot pravi župan Anton Luznar, je po sprejemu državnega prostorskega načrta v letu 2013 že kazalo, da se bodo postopki začeli odvijati hitreje, a žal ni bilo tako: "Nismo si predstavljali, da je zakonodaja lahko tako zapletena." Na državni direkciji za vode so pojasnili, da so v pripravo investicije doslej vložili približno 1,5 milijona evrov, za vzdrževalna dela po poplavah pa 7,5 milijona evrov.

Izvedba ukrepov na vodotokih, ki bi zagotovili celovito poplavno varnost, pa se iz leta v leto odmika. Leto po poplavah so denimo na okoljskem ministrstvu začetek gradnje napovedovali za leto 2012, takrat so izvedbo celotnega programa zamaknili do leta 2018 ... In kaj pravijo danes? Projekti za prvo etapo, ki zajema vodne ureditve na območju mesta Železniki, bodo izdelani predvidoma do konca prihodnjega leta, za drugo etapo – zadrževalnik pod Sušo – pa v prvi polovici 2019. Na območju Železnikov

V Železnikih, 18. septembra 2007

načrtujejo ukrepe za povečanje pretočnosti in izenačitev dinamične značilnosti rečne struge, poleg poglobitve struge Selške Sore med drugim tudi znižanje Alplesovega jezu, rušenje Dermotovega jezu in gradnjo novega na novi lokaciji, gradnjo novega mosta v Ovčjo vas, ureditve na mostovih na Racovnik in v Trnje ... Naknadno so se lotili še projektiranja ukrepov na pritokih Češnjica, Dašnica in Prednja Smoleva. Gradbena dovoljenja za prvo etapo, ki so jo razdelili na štiri odseke, pričakujejo v drugi polovici prihodnjega leta in v prvi polovici 2019, ureditve na območju mesta Železniki pa naj bi po zadnjih napovedih izvedli do konca leta 2020. Gradbeno dovoljenje za zadrževalnik pod Sušo, ki bo zasnovan kot nasuta pregrada, pričakujejo v drugi polovici 2019, zgrajen pa naj bi bil do konca 2022.

Projekt celovite poplavne varnosti je sicer ocenjen na 35 milijonov evrov. "Sredstva za investicijo so zagotovljena v okvirih operativnega programa 2014–2020 in državnega proračuna, a jih mora predhodno na podlagi vloge za Sredstva Kohezijskega sklada odobriti še Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko," so še razložili. Izvedbi protipoplavnih ukrepov bo sledila tudi izgradnja obvoznice mimo starega dela Železnikov, ki naj bi stala 5,5 milijona evrov. Postopki pridobivanja potrebnih zemljišč bodo potekali tako za potrebe izgradnje obvoznice kot tudi izvedbo vodnih ureditev. Direkcija za vode ta čas izbira izvajalca za izvedbo parcelacije, cenitev in odkupe. Zemljišč, na katerih bo treba pridobiti pravico graditi, je sicer 294, kot pravijo, so sredstva zagotovljena.

KOLOFON: RATITOVŠKA OBZORJA (ISSN C505-8066) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Železniki, Češnjica 48, 4228 Železniki, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj (info@g-glas.si, 04/201 42 00). Odgovorna urednica: Ana Šubic (ana.subic@g-glas.si, 031/693 763); Svet glasila: Ana Šubic, Matej Šubic, Nataša Habjan, Valerija Štibelj, Irena Potočnik. Oglasno trženje: Marjan Potočnik (marjan.potocnik@g-glas.si, 051/697 730). Ratitovška obzorja izhajajo šest- do osemkrat letno, praviloma drugi petek v mesecu, v nakladi 2170 izvodov, brezplačno jih prejemajo vsa gospodinjstva v občini Železniki. Tisk: Nonparel, d. o. o., Barletova cesta 42, 1215 Medvode, distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Ratitovška obzorja so vpisana v Razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1708. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo, pisma bralcev so omejena na 2000 znakov s presledki. Na naslovnici: Čipkarski dnevi / Foto: Gorazd Kavčič

Naslednja številka bo predvidoma izšla 13. oktobra, prispevke zanjo lahko pošljete do 2. oktobra na naslov: ana.subic@g-glas.si ali valerija.stibelj@obcina.zelezniki.si.

Na Studenem kmalu še gradnja pločnika

Na Studenem, kjer že gradijo kanalizacijo, se bo v kratkem začela tudi gradnja pločnika. Predvidoma prihodnji teden bodo na regionalni cesti vzpostavili polovično zaporo.

Na Jesenovcu je občina zgradila pločnik, država pa je preplastila cesto.

Na podružnični šoli v Davči so avgusta obnovili dotrajano streho, ki je zamakala.

ANA ŠUBIC

Investicije v občini Železniki so v polnem teku. Gradnja kanalizacije na Studenem je na dobri polovici, je pojasnil občinski svetovalec za investicije Peter Košir in dodal, da je zaključek del predviden do 30. septembra. Ta teden so se že začela tudi pripravljalna dela za gradnjo pločnika ob regionalni cesti v dolžini 280 metrov. Predvidoma od ponedeljka, 11. septembra, dalje bo veljala polovična zapora ceste. V sklopu investicije, ki naj bi bila končana do 30. oktobra, bodo preuredili tudi avtobusno postajo; tisto, ki je tik za ovinkom iz smeri Selc, bodo prestavili višje, skoraj do mesta, kjer se trenutno konča pločnik. Druga postaja ostaja na obstoječi lokaciji, bodo pa med njima označili prehod za pešce. So se pa pločnika že razveselili na Jesenovcu; občina ga je zgradila od mostu do zadnjih hiš, direkcija za infrastrukturo pa je v sklopu vzdrževanja preplastila regionalno cesto na tem odseku.

Občina je poletne mesece izkoristila tudi za investicije v šole. Na Osnovni šoli Železniki so obnovili jedilnico: zamenjali so njeno dotrajano streho, ki je ob večjih nalivih zamakala, ter obnovili tlake in ogrevanje. Poleg tega so v osrednjem delu šole zamenjali stara okna in dokončali manjkajoči fasadni ovoj. Lotili so se tudi obnove dotrajane strehe podružnične šole v Davči, ki je prav tako ob večjih nalivih zamakala.

Tik pred koncem je prenova garderob in vhodne avle v plavalnem bazenu, ki ga bodo ponovno odprli 11. septembra. Po prvotnih napovedih bi to morali storiti že s 1. septembrom, a je prišlo do manjše zamude.

Zaključujejo se tudi investicije v ceste. Kilometer lokalne ceste Šurk–Ravne so rekonstruirali že junija, medtem ko je pri rekonstrukcijah cest Sivar–Logar proti Megušnici in Gotnar–Kovač v Podlonku zaradi zahtevnosti del prišlo do zamude. Na cesti proti Megušnici obnavljajo tri manjše mostove, predvidoma do 15. oktobra pa bodo 840-metrski odsek tudi asfaltirali, je napovedal občinski referent za komunalo Darko Gortnar. "Rekonstrukcija strmega odseka v Podlonku bo končana do 15. septembra. Traso smo podaljšali še za 50 metrov. Škarpe so narejene, cesta je že pripravljena na asfaltiranje," je dejal Gortnar.

V program asfaltiranja občinskih cest so zajeli krajše odseke občinskih cest v skupni dolžini 2,2 kilometra. Razdelili so ga v dva sklopa. Asfalitirali so že odseke Jakobčev most–Ilčev most v Selcih, Žaga–stara cerkev v Dražgošah in Skrt na Logu, do konca meseca pa bodo asfaltirali še odseke na Zalem Logu, Sorčan v Davči, Tolc–Eberle v Sorici in Krbuskar v Martinj Vrhu.

Določili zemljišče za morebiten dom

ANA ŠUBIC

Občinski svetniki so na avgustovski dopisni seji potrdili izvzem štirih parcel Na Kresu iz javnega dobra in ureditev parcelacije. Gre za parcele med plavalnim bazenom in pritokom Dašnica v skupni površini 2000 kvadratnih metrov, na katerih bo morda v prihodnjih letih zgrajen dom za starejše s 54 postajami. Železniki so se namreč po sklepu občinskega sveta spomladi priključili projektu Sistem grozd, ki temelji na ideji manjših domov s kapaciteto do 60 mest pod skupnim vodenjem in upravo. Potem ko je ministrstvo konec junija razpisalo koncesije za domove za starejše, se je konzorcij šestih občin pod vodstvom družbe Firis Imperl ter Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje lotil priprave projekta. Občine so morale poiskati tudi zemljišča, ki bi jih ponudile kandidatu za koncesionarja, avstrijski družbi Sene Cura. Ta se bo glede sodelovanja dokončno odločila v teh dneh, a kot pravi župan Anton Luznar, so občutki po avgustovskem srečanju dobri. "Na naslednji seji odbora za družbene dejavnosti bosta predstavnika družbe Firis Imperl in Inštituta Antona Trstenjaka predstavila projekt. Povabili bomo tudi vse občinske svetnike, ki se bodo konec septembra na seji odločali o podelitvi stavbne pravice koncesionarju," je pojasnil župan. Prijavo na razpis je treba oddati do konca oktobra, v projektu pa sodelujeta še dve gorenjski občini: Žiri in Komenda.

Podelili šest občinskih nagrad

Slavnostna akademija ob občinskem prazniku je bila letos posvečena spominu na dr. Kreka.

ANA ŠUBIC, FOTO: **ANDREJ TARFILA**

Nastopili sta tudi otroški folklorni skupini iz Selc.

V Železnikih so konec junija s slavnostno akademijo počastili občinski praznik. Program prireditve so v Krekovem letu posvetili spominu na dr. Janeza Evangelista Kreka, čigar stoletnico smrti obeležujejo letos. Krek je bil ena največjih osebnosti v slovenskem prostoru, ne le v svojem času, ampak v celotni zgodovini slovenskega naroda, je v svojem nagovoru med drugim poudaril župan Anton Luznar. »Živel in delal je za druge, za narod in slovensko osamosvojitev. Videl in čutil je, kako narod trpi, zato mu je pomagal na več načinov, tako z ustanavljanjem zadrug kakor tudi z izobraževanjem in ozaveščanjem.«

Gregor Čušin v vlogi dr. Kreka

Na letošnji slovesnosti so podelili šest priznanj zaslužnim občanom, ki so po besedah župana pripomogli k boljšemu gospodarskemu, družbenemu in kulturnemu življenju v občini. Listino častnega občana je prejel Janez Ferlan za življenjsko delo na gospodarskem in družbenem področju. V veliko čast mu je, da so bili med predlagatelji direktorji treh največjih železnikarskih podjetij – Domela, Alplesa in Nika – ter da ga je za častnega občana predlagala tudi Župnija Železniki, kjer je prav tako veliko pomagal. Dvajset let je bil občinski svetnik, kar štiri mandate pa tudi podžupan. Dejal je, da gre velik del priznanja tudi ženi Marinki, ki mu je vedno stala ob strani pri vseh njegovih aktivnostih. Občinska priznanja so prejeli še Franc Čufar, Janez Triler, brata Andrej in Franc Bogataj, Sonja Čenčič in Antonija Galjot. S čim so si jih prislužili, si lahko preberete na naslednjih straneh.

Program prireditve so oblikovali člani Krekovega kulturnega društva iz Selc. Nastopili so dramski igralec Gregor Čušin v vlogi dr. Kreka, Mešani pevski zbor sv. Peter in otroški folklorni skupini iz Selc ter Pihalni orkester Alples, program pa je povezoval Rok Pintar.

Kmalu prvi obrok NUSZ

Bliža se rok za plačilo prvega obroka nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) za leto 2017. Zavezanci so odločbe za plačilo prejeli prejšnji mesec (odpremljeno 17. avgusta). Na Finančni upravi Republike Slovenije so pojasnili, kakšni so roki za plačilo nadomestila.

Odmerjena obveznost, ki ne presega 200 evrov, se plača v dveh obrokih:

- prvi obrok do 2. 10. 2017
- drugi obrok do 1. 12. 2017.

Odmerjena obveznost, ki presega 200 evrov, se plača v štirih obrokih:

- prvi obrok do 2. 10. 2017
- drugi obrok do 2. 11. 2017
- tretji obrok do 1. 12. 2017
- četrti obrok do 3. 1. 2018.

Odmerjena obveznost, ki ne presega 10 evrov, mora biti poravnana v enem obroku do 2. 10. 2017.

Začetek gradnje ceste v Sorico še negotov

ANA ŠUBIC

Čeprav so v Sorici upali, da se bo rekonstrukcija regionalne ceste v njihovo vas nadaljevala še letos, to še ni gotovo. Potem ko so junija na razpis za izbor izvajalca prispele ponudbe treh gradbenih podjetij, so jih na direkciji za infrastrukturo pozvali k dopolnitvam. Dopolnitve so prejeli, v tem tednu bodo izdali sklep o izbiri izvajalca. Če ne bo pritožbe, bo sklep o izbiri pravnomočen okrog 20. septembra. V tem primeru bi se potem predstavniki direkcije, občine in krajevne skupnosti sestali na skupnem sestanku in se odločili, ali začeti še v letošnjem letu z obnovo na kakšnem manj zahtevnem odseku ali ne, so pojasnili na občini. V tem primeru bi promet preusmerili po cesti čez Soriški potok, kajti sanacije usadov na cesti Sorica–Petrovo Brdo ne nameravajo prekinjati, predvidoma pa se bodo končali pred koncem letošnjega leta.

OBČINSKI SVET
OBČINE ŽELEZNIKI

podeljuje listino častnega občana za leto 2017

JANEZU FERLANU

(rojen 11. maja 1956,
stanujoč Na Kresu 30, Železniki),
za življenjsko delo na gospodarskem
in družbenem področju.

UTEMELJITEV: Janez Ferlan je bil rojen 11. maja 1956 na Češnjici. Osnovno šolo je obiskoval v Železnikih, nato je v Ljubljani dokončal Srednjo tehniško šolo kemijske smeri, in ker je bil štipendist tovarne Niko, se je takoj po srednji šoli zaposlil. Že v naslednjem študijskem letu je ob delu začel študirati na Univerzi v Mariboru, kjer je leta 1986 diplomiral iz kemijske tehnologije. Je poročen in oče sedmih otrok.

V času demokracije se je pridružil Slovenskim krščanskim demokratom in bil izvoljen v prvi občinski svet novonastale Občine Železniki. Postal je predsednik omenjene stranke v Železnikih in jo uspešno peljal do združitve s Slovensko ljudsko stranko, ki jo je potem vodil vse do leta 2013. V tem času je bil pet mandatov (20 let) občinski svetnik, od tega 16 let podžupan. V času politične aktivnosti je uspešno vodil volilne kampanje za poslanske in županske kandidate ter za svetniška mesta. V prvem mandatu, od leta 1994 do 1998, je bil najbolj dejaven v Komisiji za delitveno bilanco med nekdanjo Občino Škofja Loka in novonastalimi občinami. Kasneje je pripravil dokument Energetska zasnova Občine Železniki – daljinsko ogrevanje mesta Železniki, s katerim so bila pridobljena državna sredstva za ta namen.

Skozi mandate je sodeloval na različnih področjih in v različnih komisijah, največji pečat pa je pustil v Komisiji za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kot svetnik se je trudil, da so bila v občinskem proračunu namenjena sredstva tudi za sofinanciranje obnove sakralnih objektov. Odigral je ključno vlogo pri pobudi za povrnitev zvonika župnijske cerkve sv. Antona v prvotno stanje in s svojo vztrajnostjo je dosegel, da je zvonik, kot je bil nekdaj, tudi sedaj prekrit s skrilom. Kasneje je v župniji projekt obnove zvonika tudi vodil. Nekaj let kasneje je med svojim dopustom sam pokril zvonik cerkve na Prtovču s skrilom, da se je izognil bakreni strehi. V času gradnje in začetkov delovanja Antonovega vrtca je bil nepogrešljiva vez med občino in župnijo. S povezovanjem s predstavniki vseh strank v občinskem svetu mu je uspelo, da je Antonov vrtec dobil koncesijo s soglasjem vseh svetnikov.

Večino svoje delovne dobe je bil v vodstvu podjetja Niko, ki mu je bil tudi izredno pripaden. Kot dolgoletni občinski svetnik in podžupan pa se je močno zavedal, kako pomembno je uspešno delovanje vseh podjetij v občini. V času velikih težav podjetja Alples je kot predsednik odbora za gospodarstvo in predsednik komisije za industrijo na raznih ministrstvih in na občini sami pripomogel, da se je Alples izvil iz primeža vodenja ljudi, ki so podjetje vodili v propad. Več let (od 1999 do 2002) se je boril, da bi podjetje Indramat ostalo v Železnikih. Kot dolgoletni predsednik nadzornega sveta Toplarne si je z ostalimi člani izredno prizadeval za razvoj Toplarne in širitev toplovodnega omrežja.

Po katastrofalnih poplavah v Železnikih leta 2007 je prepričal takratnega poveljnika Civilne zaščite Mirana Bogataja in takratnega predsednika vlade Janeza Janšo, da so finančno pomoč dobila tudi vsa podjetja, kar do takrat zakonsko niti ni bilo možno. Velikokrat se je obračal na razna ministrstva, kjer je pomagal občanom, in ima tudi zasluge za to, da je pristojno ministrstvo podjetju Niko vrnilo koncesijo za pridobivanje električne energije.

Janeza Ferlana poleg delavnosti, znanja in odgovornosti odlikuje tudi poštenost. Izjemno je njegovo sodelovanje in povezovanje politike, gospodarstva in Župnije Železniki, kjer je aktivno deloval več kot dvajset let. Kar je posledično prineslo veliko dobrega za našo občino.

PREDLAGATELJI: direktorji podjetij Alples, d. d., Domel, d. o. o. in Niko, d. o. o., Železniki, Župnija Železniki in občinski odbor SLS Železniki

Obrazložitev pripravil: Matej Šubic

OBČINSKI SVET
OBČINE ŽELEZNIKI

podeljuje plaketo za leto 2017

JANEZU TRILERJU

(rojen 2. februarja 1965,
stanujoč Dolenja vas 103, Selca)
za aktivno delovanje na glasbenem
področju.

UTEMELJITEV: Janeza veselje do glasbe spremlja že od malih nog. V času osnovne šole je obiskoval nižjo glasbeno šolo za harmoniko, pel v šolskem pevskem zboru ter že takrat redno nastopal na različnih prireditvah. Po končani osnovni šoli se je pridružil ansamblu Obzorje iz Železnikov, s katerim je nastopal po Sloveniji in tujini ter pomagal pri izvedbi novoletnih koncertov. Za ansambel je napisal več skladb s krajevno vsebino. V tem času je bil član mešanega pevskega zbora Domel, kvarteta Mlin ter pevskega zbora RTV Slovenija.

V okviru Čipkarskih dni je vodil otroški Živžav, nastopal je na dobrodelnih prireditvah v občini in drugod, na razstavah, jubilejih, slovesnostih in drugih prireditvah, v domovih za ostarele pa je s svojo glasbo razveseljeval tamkajšnje varovance ..., skratka vedno je bil pripravljen prireditve in dogodke obogatiti s svojimi idejami in talentom.

Sodeloval je z različnimi pevskimi in drugimi glasbenimi sestavi (Jože Burnik,

Jože Galič, Jože Antonič, ansambel Saša Avsenika, Gašperji, Alpski kvintet ...). Obiskoval je glasbeno šolo iz solopetja pri profesorici Ileani Bratuž Kacijan, enaindvajseto leto pa je že član Slovenskega okteta, s katerim je slovensko pesem ponesel po domovini in širom po svetu (Južna Amerika, Evropa, Rusija, ZDA). Z oktetom je posnel šest zgoščenk, na televiziji pa smo si lahko ogledali kar nekaj njihovih koncertov.

Idej pa mu ne zmanjka tudi za pisanje skladb. Med drugim je napisal in posnel tudi himno za Petra Prevca, himno za rokometno društvo Alples, skladbe za Pravljično deželo Gorajte, aranžiral je dve oratorijski himni, ki ju je napisala hčerka Maja, in skladbe za ansamble ter vokalno glasbo. Zelo rad sodeluje s hčerko Majo, pomagal je tudi pri organizaciji in izvedbi njenih samostojnih koncertov.

Svoje znanje rad deli tudi z drugimi. Nekaj let je v glasbeni šoli poučeval harmoniko, na Zalem Logu je 20 let vodil cerkveni pevski zbor, 16 let je poučeval glasbo na OŠ Cvetko Golar, v Vzgojno varstvenem centru Škofja Loka je varovance poučeval harmoniko in klaviature, še vedno pa poučuje petje, harmoniko ter svetuje ansamblom in pevskim sestavom. Je umetniški vodja kvarteta Obzorje, zelo rad pa nastopa tudi kot solist.

Janez je glasbenik s srcem, odlikujeta ga vsestranskost in izreden občutek za ljudi. Vedno je pripravljen prisluhniti željam poslušalcev in tistih, s katerimi glasbeno sodeluje. Janez zase pravi: Pesem me je poklicala.

PREDLAGATELJ: Občinski odbor NSi Železniki

Obrazložitev pripravil: OO NSi krščanski demokrati Železniki

OBČINSKI SVET
OBČINE ŽELEZNIKI

podeljuje plaketo za leto 2017

FRANCU ČUFARJU

(rojen 17. marca 1952, stanujoč Log 81, Železniki) za dolgoletno ustvarjalno delo na kulturnem področju.

UTEMELJITEV: France Čufar je prijokal na svet 17. 3. 1952 kot težko pričakovan prvi otrok. Kot otrok glasbene navdušenke in pevke v cerkvenem zboru je že majhen pel in žvižgal, da so se poslušalci samo čudili. Od dvanajstega leta je igral na orglice, podedovane po starem

očetu Janezu Prevcu, in že v osnovni šoli nastopal na odmevnih večerih, pod vodstvom učitelja g. Jožeta Cudermana. Po osnovni šoli je pel v župnijskih pevskih zborih obeh bližnjih župnij.

Poklicna pot ga je peljala v kovinarske vode. Izučil se je za strojnega ključavničarja ter se zaposlil v Niku. Potem so prišla vojaška leta, preživeta v vojašnici v Tolminu. Pod vodstvom Uroša Lajovica je prepeval v Tolminskem vojaškem oktetu in začel z igranjem na bas kitaro v vojaškem ansamblu. To z glasbo prežeto življenje ga je spodbudilo k nadaljnjemu izobraževanju na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani in obenem k petju v zboru Slovenske filharmonije.

France je bil vsa leta aktiven tudi na narodno-zabavnem področju. Po eno desetletje je ustvarjal s Fanti Selške doline in ansamblom Obzorje, še zdaj pa igra pri ansamblu Triglav kvintet Katerman. Tudi zborovska glasba je stalnica v Francetovem življenju. Bil je ali je še vodja ali član blizu desetim vokalnim in inštrumentalnim skupinam, občasno pa s svojim glasom pomaga v različnih projektih, kot član poje v kvartetu Obzorje.

V glasbeni šoli je kar nekaj generacij kitaristov in flavtistov pri njem nabiralo znanje in dosegalo lepe uspehe tudi na tekmovanjih. France se je s svojimi učenci vedno rad odzval na prošnje za sodelovanje v kulturnih programih na prireditvah in jim tako priskrbel tudi urjenje v javnem nastopanju, poslušalcem pa nepozabne ure lepe glasbe.

Čeprav je iz navedenega videti, kot da je France nenehno med ljudmi, je opravil tudi nemalo samotnega ustvarjalnega dela. Neprecenljivega pomena je njegov prispevek k ohranjanju kulturne dediščine, ko je pesmi Josipa Levičnika v čast sv. Frančišku najprej posnel, potem pa svoje priredbe za večglasno petje tudi zapisal in jih tako rešil pozabe. Tudi sicer je napisal nešteto priredb in aranžmajev za zelo različne namene in zasedbe.

Ko se je njegova kariera v glasbeni šoli zaključila, je spet začel ustvarjati s kromatičnimi orglicami. Zgoščenka, na kateri so zbrane najlepše popularne pesmi v izvedbi orglic in je bila javnosti predstavljena v začetku junija, je lepa krona ustvarjalnemu glasbenemu življenju tega umetnika. Brez njega si poustvarjalne umetnosti in kulturnega življenja v naši občini enostavno ne znamo predstavljati.

PREDLAGATELJI: strokovni svet za kulturo Javnega zavoda Ratitovec, Turistično društvo Selca, Turistično društvo Železniki, Muzejsko društvo Železniki, občinski odbor SLS Železniki

Obrazložitev pripravila: Marjana Rejc

OBČINSKI SVET
OBČINE ŽELEZNIKI

podeljuje priznanje za izjemne dosežke za leto 2017

ANDREJU IN FRANCU BOGATAJU

(Andrej Bogataj, rojen 6. septembra 1963, stanujoč Češnjica 42, Železniki Franc Bogataj, rojen 1. aprila 1967, stanujoč Stara cesta 29, Škofja Loka).

UTEMELJITEV: Preteklost in sedanjost Železnikov sta močno povezani z železovo rudo. Zgodovinski viri navajajo letnice naselitve fužinarjev in postavitve prvih plavžev. Ve se, kje so rudo kopali, znani so izdelki kovačev iz Železnikov in njihova uporaba. Čas, ko so v dolini začeli s pridobivanjem železa, pa je ostajal

neznanka. Stari pisni viri omenjajo hrib na Češnjici, s katerega so vozili železno žlindro. Torej je bilo nekoč na tem področju delovišče, kjer so talili železovo rudo. Najdb, ki bi določale natančnejši čas poselitve tega območja, pa ni bilo.

Prebivalci Češnjice in Loga dobro poznajo Štalco, 640 m visok hrib, in strmo stezo, ki čeznjo pelje do vasi Kališe. Že v otroštvu sta ta breg nad domačo hišo rada raziskovala brata Andrej in Franci Bogataj. Med igro sta v gozdu našla zaobljene kamne, ostanke taljenja železove rude. Spraševala sta se, kako in kdaj se je žlindra pojavila na Štalci.

Kasneje pa sta odgovore iskala v knjigah in arhivih ter seveda na Štalci. Domnevala sta, da je s tem krajem povezan začetek železarstva v Selški dolini. Jarki, terase in skrbno zloženo kamenje so nakazovali, da so na tem področju nekoč stale železarske vetrne peči, v katerih so talili rudo.

Andrej in Franci Bogataj sta natančno shranjevala in dokumentirala dokaze, ki so pritrjevali njuni domnevi. Leta 2011 sta na platoju na vrhu Štalce odkrila lepo ohranjene fragmente lončenine in drobce oglja. Te sta skrbno izkopala in jih posredovala Zavodu za varstvo kulturne dediščine Ljubljana, ki je vzorec tega oglja poslal v radiokarbonsko analizo v laboratorij na Florido v ZDA. Ugotovili so, da vzorec datira v čas med leti 760 in 410 pr. n. št.

Andrej in Franci Bogataj sta k raziskovanju pritegnila tudi arheologe Inštituta za arheologijo Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU). Pregledali so na Štalci najdeno keramiko in jo umestili v haltštatsko dobo. Potrdili so domnevo, da je bila Štalca – in torej Selška dolina – naseljena že med 8. in 5. stoletjem pr. n. št.

Leta 2015 sta Andrej in Franci Bogataj s člani Muzejskega društva Železniki in arheologi skupine STIK na Štalci organizirala in izpeljala raziskavo – sondiranje. Rezultati so potrdili hipotezo, da je bila naselbina iz halštatske dobe povezana z vetrnimi pečmi za pridelavo železa.

Prebivalci doline smo bili o raziskavah in odkritjih na Štalci informirani v lokalnih časopisih in zborniku Železne niti. Na predstavitvi 13. številke Zbornika pa sta s skupino arheologov nazorno predstavila čas haltštatske dobe in pomen odkritja za naš kraj.

Andrej in Franci Bogataj sta opravila pomembno delo, ki širi in dopolnjuje poznavanje razvoja našega kraja. Po njuni zaslugi je Štalca nad Železniki umeščena tudi v Arheološki kataster Slovenije. Prav je, da za svoj prispevek pri arheološkem raziskovanju prejmeta občinsko priznanje.

PREDLAGATELJA: strokovni svet za kulturo Javnega zavoda Ratitovec in Muzejsko društvo Železniki

Obrazložitev pripravila: Katarina Primožič, članica Muzejskega društva Železniki

OBČINSKI SVET
OBČINE ŽELEZNIKI

podeljuje priznanje za življenjsko delo prostovoljcev za leto 2017

SONJI ČENČIČ

(rojena 24. novembra 1975, stanujoča Selca 74, Selca).

UTEMELJITEV: Sonja Čenčič je bila s folkloro v Selcih povezana že kot plesalka in sedaj že 19 let kot mentorica otroških folklornih skupin Selca.

Ko je učiteljica Pavla Suwa zaključila z vodenjem folklore v Selcih, so člani Turističnega društva Selca povabili k sodelovanju Sonjo. Bila je brez izkušenj v poučevanju, vendar je sprejela izziv in s polno elana poprijela za delo. Septembra 1998 je imela s folklorno skupino svoj prvi javni nastop na Češnjici, in sicer na občnem zboru Aktiva podeželskih žena Selške doline. Z leti se je število folklornikov v Selcih povečevalo, tako da je leta 2002 otroke razdelila v mlajšo in starejšo otroško folklorno skupino Selca. Tako je še danes. Število otrok pri folklori se vsako leto giblje med 40 do 45.

Na vsako povabilo za nastop so se in se še vedno radi odzovejo. Tako se je že lepo število generacij predstavilo s svojim znanjem ljudskega plesa, ljudskih pesmi in iger. Sodelovali so v različnih projektih, na obletnicah, odprtjih, prireditvah, srečanjih, tako v tujini kot doma. Marsikje so njene skupine tudi zmagovale, kar zagotovijo le večletne izkušnje, stalno dopolnjevanje znanja na seminarjih ter pridno delo mentorja in otrok.

Sonja pravi, da mora folklora imeti tudi dobre godce, ki veliko pripomorejo k učinkovitosti vaj in uspešnemu nastopu. V Selcih opravljajo svoje poslanstvo z odliko. Folklora ima gorenjske narodne noše in pastirske kostume. Zanje v celoti skrbi Sonja, torej poskrbi, da so oblačila čista, da se po potrebi obnavljajo in dokupujejo. Velja, da gorenjska narodna noša ni primerno oblačilo za otroke. Otroci morajo biti oblečeni predvsem v pastirske kostume. Danes jih imajo kar 47. Izdelavo in nakup jim je omogočilo Turistično društvo Selca ter nekaj donatorjev, med njimi tudi Občina Železniki.

Sonja meni, da dobro in uspešno lahko delaš, le če imaš za to dobre pogoje. Teh v Selcih ne manjka. Imajo podružnično šolo Selca, kjer potekajo vaje, hranijo noše in kostume. Imajo Turistično društvo Selca, ki zanje skrbi že 35 let. Seveda pa so tu tudi otroci, ki si želijo spoznavati ljudske plese, pesmi in stare igre Slovencev, ter njihovi starši, ki jih pri tem spodbujajo, jih vozijo na vaje in nastope. Pri tem ne pozabi omeniti svoje družine, ki ji vedno stoji ob strani, ji pomaga in velikokrat je to projekt, v katerega je vključena vsa družina.

Vlogo mentorice otroške folklorne skupine jemlje resno ter odgovorno. Koliko ur dela, pregledovanja knjig, zapiskov, posnetkov in vaj je potrebno, da skupina lahko stopi na oder. Delo je prostovoljno, mnogokrat naporno, a če to počneš z veseljem, gre lažje. Ves trud je poplačan z osebnim zadovoljstvom, z iskricami, ki jih vidiš v očeh otrok.

Sonja Čenčič je organizirala in režirala več folklornih večerov, v goste je povabila tudi druge otroške folklorne skupine. Ob 30-letnici folklore v Selcih je na prireditvi združila folklornice in folklornike vseh generacij selške folklore. Ob tem praznovanju je Turistično društvo izdalo bilten, katerega glavna urednica je bila Sonja.

Sonja otroke zna privabiti v folklorne kroge, zato ji želimo še veliko uspešnih let in se ji za vsa leta dela tudi zahvaljujemo s tem priznanjem.
PREDLAGATELJA: strokovni svet za kulturo Javnega zavoda Ratitovec in Turistično društvo Selca
Obrazložitev pripravil: Gregor Habjan, Turistično društvo Selca

OBČINSKI SVET
OBČINE ŽELEZNIKI

podeljuje priznanje za življenjsko delo prostovoljcev za leto 2017

ANTONIJI GALJOT

(rojena 15. januarja 1942, stanujoča Na Kresu 34, Železniki).

UTEMELJITEV: Tončka Galjot, rojena Pfajfar na Češnjici, deluje v Krajevni organizaciji Rdečega križa Češnjica - Železniki že več kot 50 let. Včlanjena je že od leta 1960, tajniške zadolžitve je prevzela leta 1963 in ves čas je bila desna roka pokojnega predsednika Filipa Bernika. Za njim je leta 2005 prevzela tudi funkcijo predsednice. Pomagala je tudi Krajevni organizaciji Železniki in Zali Log, kjer je delo že zamiralo, od leta 1991 deluje na celotnem območju. Ob pomoči Območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka, ki ji daje smernice in pravila delovanja, se odzove na tekoče potrebe v Krajevni organizaciji Rdečega križa Češnjica - Železniki.
Posebno pozornost posveča organizaciji krvodajalskih akcij v Železnikih, ki so po številu prostovoljnih darovalcev na samem vrhu v državi.
Vsa leta skrbi za tajniška opravila, pisanje zapisnikov in hrambo obsežnega arhiva, ki zajema obdobje od leta 1957 dalje. Članstvo vodi preko položnic, prav tako tudi vse ostalo poslovanje. Ob novem letu poskrbi za razdelitev čestitk članom, ki so stari nad 75 let. Čestitke izdelajo učenci Osnovne šole Železniki, s katerimi dobro sodelujejo. Tončka obiskuje tudi bolnike in člane, ki so v domovih za ostarele.
Ne smemo pozabiti na njeno požrtvovalno in najzahtevnejše delo v času poplav leta 2007. Skupaj z ostalimi organizacijami, Centrom za socialno delo in občinskimi uslužbenkami je v Kulturnem domu v Železnikih, kjer je bil ustanovljen krizni center, skoraj dva meseca usklajevala delo in skrbela za pravično razdelitev prispele materialne pomoči vsem prizadetim v poplavah.
Aktivno je sodelovala z dr. Tonetom Koširjem pri zbiranju prispevkov za knjigo Rdeči križ – 100-letnica prostovoljne dobrodelnosti na Loškem.
Tončka Galjot je za svoje delo pri Rdečem križu Slovenije, Območnem združenju Škofja Loka, prejela nešteta priznanja, ponosna pa je predvsem na plaketo Rdečega križa Slovenije, ki jo je prejela leta 2008, in letošnji srebrni znak Rdečega križa Slovenije.
Tončka je v okviru Rdečega križa članica območnega odbora, komisije za socialno dejavnost, komisije za krvodajalstvo in komisije za starejše. Uspešno sodeluje tudi s socialno delavko občine. Je članica županove komisije za stanovanjska vprašanja, od leta 2004 pa je tudi članica komisije za dodelitev denarne pomoči in komisije za zdravstvo in socialno varstvo na Občini Železniki. Tončka je mnenja, da brez dobrih prostovoljk in prostovoljcev Krajevne organizacije Rdečega križa, tako v občini Železniki kot tudi v Škofji Loki, ne bi bilo mogoče toliko pomagati z delom in finančnimi sredstvi na tem področju.
Gospa Tončka Galjot je tudi članica upokojenskega, turističnega in muzejskega društva, aktivno pa že dolga leta deluje v raznih dejavnostih župnije. S članki se oglaša v Ratitovških obzorjih in v Železnih nitih, kjer skuša sodelovati s svojim vedenjem o zgodovini kraja in doline. Poleg vsega naštetega je skrbna mati in babica ter zavedna občanka, aktivna pri vseh delih v domačem kraju.
Želimo ji, da bi ji zdravje dopuščalo tako delovati tudi v prihodnje in pomagati ljudem v stiski.
PREDLAGATELJA: Ana Trojar in Alojzij Tolar ter Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Škofja Loka
Obrazložitev pripravila: Ana Trojar

Mamicam čestitamo!

Rodile so:

Sonja Mur iz Dražgoš Mateja, Alenka Jelenc iz Železnikov Tejo, Tatjana Nartnik iz Železnikov Julijo in Jaka, Andreja Rakovec iz Dolenje vasi Vido, Sonja Nastran iz Selc Mateja, Katja Frelih iz Martinj Vrha Izaka, Neža Štravs iz Martinj Vrha Tino, Dragana Cvijić iz Železnikov Sio, Anja Benedik iz Železnikov Ajdo, Klara Lavtar z Zalega Loga Žana, Anja Markelj iz Železnikov Tima, Anica Demšar z Rudnega Anjo, Tina Potočnik z Rudnega Aljaža, Katja Luznar iz Selc Tjašo, Mateja Demšar iz Osojnika Krištofa, Pilljae Kim iz Lajš Namuja, Jerneja Jelenc iz Železnikov Jana, Andreja Šolar iz Dražgoš Tineta, Uršula Bernik iz Železnikov Martina in Sabina Gajgar iz Železnikov Zalo.

Podatke smo s privoljenjem staršev zbrali na podlagi vlog za dodelitev prispevka ob rojstvu otroka. Seznam vseh novorojencev je tako lahko še daljši, čestitke in dobre želje pa izrekamo tudi mamicam, katerih imena tu niso zapisana.

Martina Logar, svetovalka za družbene dejavnosti, Občina Železniki

Z nadarjenostjo in vztrajnostjo do uspeha

Županova priznanja kar 37 mladim, ki so bili vsa leta odlični v osnovni in srednji šoli

ANA ŠUBIC, FOTO: **ANDREJ TARFILA**

Osnovno šolo Železniki je junija zapustilo za razred odličnjakov.

Slavnostna akademija ob občinskem prazniku je bila tudi priložnost za podelitev županovih priznanj devetošolcem in dijakom zaključnih letnikov, ki so vsa leta šolanja imeli izjemen oz. odličen uspeh. Župan Anton Luznar je segel v roko kar 37 odličnjakom: 26 devetošolcem in enajstim srednješolcem. Kot je dejal, so njihovim rezultatom botrovali nadarjenost, pridnost in vztrajnost. Zaželel jim je veliko uspeha in sreče tudi na nadaljnji poti: "Ostanite zvedavi, raziskovalni, dosledni in kritični tudi v prihodnje. Postavljajte si jasne in stvarne cilje, v katere pa morate verjeti. Sprejemajte nove izzive, zaupajte vase in izkoristite pridobljeno znanje."

Nika Rant, odličnjakinja Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu in prejemnica priznanja koroškega deželnega glavarja. Jeseni jo čaka študij arhitekture na Dunaju.

Na Osnovni šoli Železniki so bili vseh devet let šolanja izjemni: Kaja Benedičič (Otoki), Matjaž Benedičič (Dašnica), Tina Demšar (Selca), Katarina Derlink (Martinj Vrh), Sabina Gartner (Rudno), Jure Jelenc (Log), Eva Pohleven (Selca), Erin Rant (Na Kresu), Rebeka Seljak (Rudno), Tilen Šmid (Podlonk), Nika Tolar (Podlonk), Nika Bergant (Češnjica), Klara Gaser (Na Kresu), Lara Jenko (Na Kresu), Tinkara Kokalj (Kališe), Niko Rovtar (Selca), Lucija Štremfelj (Martinj Vrh), Lovro Vrhunc (Selca), Ana Bradeško (Rudno), Anika Čemažar (Zgornja Sorica), Lea Demšar (Rudno), Nejc Gartner (Golica), Sara Lotrič (Selca), Teja Prevc (Dražgoše), Katja Primožič (Davča) in Veronika Rihtaršič (Dašnica).

V Železnikih so ponosni tudi na izjemne dijake. Vsa leta šolanja so bili odlični na Gimnaziji Škofja Loka Špela Bernard z Zalega Loga, na Tehniški gimnaziji Kranj Tom Frelih s Plavža, Mitja Rejec z Jesenovca in Patrik Tarfila iz Selc, na Gimnaziji Želimlje Franc Benjamin Demšar z Loga, na Srednji zdravstveni šoli Ljubljana Ana Gaser iz Potoka, na Gimnaziji in veterinarski šoli Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana Eva Korošec s Kresa, na Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji Ljubljana Monika Berce iz Lajš, na Srednji tehniški šoli Kranj Gal Nadrag s Plavža in Mark Gladek iz Dašnice ter na Dvojezični zvezni trgovski akademiji Celovec Nika Rant z Zalega Loga.

Nika Rant je bila ob prejemu županovega priznanja deležna posebnega aplavza. Namesto v petih letih je šolanje končala že po štirih, saj je en letnik preskočila, njen uspeh je bil vsa leta odličen, maturo je končala s samimi enicami – torej slovenskimi peticami, za nameček pa se lahko pohvali še s priznanjem koroškega deželnega glavarja. Znanje pa ni edino, kar je dobila v Celovcu, pravi Nika in poudarja, da ji je šolanje in bivanje v tujini prineslo tudi nov, bolj odprt pogled na svet ter znanje, kako sprejemati druge kulture, običaje, jezike: »Zdi se mi, da lahko drugače gledam na svet, kar je zelo dobra podlaga za prihodnost.« Kmalu se bo odpravila na Dunaj, kjer bo študirala arhitekturo, natančneje Green Building, ki se osredotoča na trajnostno gradnjo.

Izjemnih je bilo tudi enajst dijakov, ki so bili vsa leta šolanja odlični.

Na šolah spet živahno

Med 699 učenci Osnovne šole Železniki jih je desetina prvič prestopila šolski prag, vrtce pa obiskujeta 302 otroka. V železnikarskem vrtcu bodo praznovali 50-letnico.

ANA ŠUBIC, FOTO: **ANDREJ TARFILA**

Na Osnovni šoli Železniki v tem šolskem letu nabira znanje 699 učencev: 544 na matični šoli, ostali pa na podružnicah. S 108 učenci je največja selška podružnična šola, v Dražgošah je 17 šolarjev, v Davči in Sorici pa po petnajst. Med 699 učenci je 69 prvošolcev, od tega 45 v Železnikih, 14 v Selcih, po štirje v Davči in Sorici ter dva v Dražgošah.

Število učencev na podružnicah precej niha, pravi ravnatelj Franc Rant: "V Selcih je bilo na primer pred dvema letoma več kot 120 učencev, včasih pa število pade tudi pod sto. V Dražgošah se število učencev zmanjšuje in bo glede na demografsko sliko do leta 2021 padlo na dvanajst, v Sorici pa se povečuje. Na davški šoli je relativno stabilno število otrok, je pa prav tam največ primerov, ko starši otroke vozijo v Železnike. Hiše so namreč zelo razpršene, in če nimajo varstva, nastane problem, saj zaradi premalo učencev ne izvajamo jutranjega varstva in podaljšanega bivanja."

Prvošolce in njihove starše je na prvi šolski dan nagovoril tudi ravnatelj Franc Rant.

POTREBOVALI BI NOVE UČILNICE

Na matični šoli so v novo šolsko leto vstopili s prenovljenim večnamenskim prostorom, ki je dobil tudi novo streho. "Prej je bila streha ravna z dodanimi kupolami, ki so ves čas pokale, zato je ob večjih nalivih streha zamakala, voda pa je ob naši odsotnosti uničevala tudi tlake. Sanacija je bila zato nujna. Se pa še vedno soočamo s pomanjkanjem učilnic. Izdelan je bil že projekt prenove cele šole, ki je vključeval tudi pridobitev novih prostorov, med drugim na mestu večnamenskega prostora, a na občini pravijo, da sedaj ni izvedljiv. Prostore imamo povsem zasedene, celo predavalnico in čitalnico uporabljamo za učilnici. Knjižnica je tako brez čitalnice, pa tudi sicer je premajhna. Imamo več kot dvajset tisoč enot, ki jih v tako majhnem prostoru ne moremo ustrezno ponujati otrokom. Tudi računalniške opreme, ki je nujna za knjižnico, ne morejo uporabljati," je opozoril ravnatelj. Prizadeva si, da bi občina pristopila k ureditvi podstrešja novega dela šole, kjer bi lahko izdelali najmanj tri učilnice. Omeniti velja še, da je avgusta novo streho dobila tudi davška šola.

Rant je zadovoljen, da so v tem šolskem letu sprejeti v program Asistent za učence s posebnimi potrebami, kar jim omogoča zaposlitev dveh asistentov. Na šoli je namreč 29 učencev z odločbami za dodatno učno pomoč, ki jo morajo zagotavljali 60 ur tedensko. "Pomoč potrebujejo tudi trije otroci iz vrtca. Poleg tega imamo nekaj priseljencev, nekateri niti ne zanjo slovenskega jezika, država pa jim odobri zgolj 20 ur dodatne učne pomoči, kar je premalo," je pojasnil ravnatelj in dodal, da se sicer zelo dobro obnese tudi medsebojna učna pomoč učencev.

Nadaljevali bodo tudi s projekti Zdrav življenjski slog, Ekošola, Križišče generacij in Šolska shema, v sklopu katere bodo težili k razdeljevanju čim bolj ekološko pridelanega lokalnega sadja in zelenjave.

V VRTCIH LE ENO PROSTO MESTO

Vrtce na območju občine Železniki v novem šolskem letu obiskujeta 302 otroka. V vrtec pri OŠ Železniki je vključenih 259 otrok: 203 otroci v Železnikih in 56 v enoti Selca. Kapacitete so skoraj povsem zasedene, prosto je le eno mesto za 5–6 let starega otroka v Železnikih. Na čakalni listi je 17 otrok, od tega šest za takojšnji sprejem, preostali pa bodo med letom dopolnili starostni pogoj za vstop v vrtec, je pojasnila pomočnica ravnatelja Martina Markelj. Še naprej bodo izvajali projekte Eko vrtec, Mali sonček, Zdravje v vrtcu, Pomahajmo v svet ..., letošnje šolsko leto pa bo posebej zaznamovalo praznovanje 50-letnice vrtca. Načrtujejo več različnih aktivnosti, vrhunec praznovanja pa bo majska svečana prireditev.

Tudi v Antonovem vrtcu so vse tri skupine polne, obiskuje ga 43 otrok. Na čakalni listi je en otrok, ki pa bo starost za vstop v vrtec dopolnil spomladi. "Nadaljevali bomo s projekti Mali sonček in Tek podnebne solidarnosti, Pravljični nahrbtnik in Igralni dan. Na novo uvajamo projekt Zdrav duh v zdravem telesu. Poudarek bo na zdravem načinu življenja z gibanjem in zdravo prehrano pa tudi spodbujati otroke k dejavnostim v naravnem okolju s pozitivnim odnosom do narave. Pri otrocih bomo spodbujali sočutje, usmiljenje in pripravljenost pomagati. Prav tako pa jim bomo nudili možnost odločanja in jim tako zaupali odgovornost. Rdeča nit tega šolskega leta bo Zdravo z naravo," je razložila pomočnica ravnatelja Nežka Čufar.

ODPRT NOV JAVNI RAZPIS ZA KREDITIRANJE MALEGA GOSPODARSTVA IN DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI NA ŠKOFJELOŠKEM

Obveščamo vas, da smo v okviru Kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka odprli nov javni razpis za dolgoročne in kratkoročne kredite, ki se dodeljujejo podjetjem in dopolnilnim dejavnostim na kmetijah iz že omenjenih občin.

Dolgoročni krediti se v okviru novega javnega razpisa dodeljujejo za obdobje do 10 let, po obrestni meri **6-mesečni EURIBOR + 2,30 %**.

Pridobite jih lahko za:
– nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo,
– nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter
– nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Posamezen prosilec lahko v koledarskem letu po novem pridobi največ **100.000,00 EUR dolgoročnega kredita**.

Prav tako so v okviru Kreditne sheme na voljo sredstva za kratkoročne kredite. Kratkoročni krediti so namenjeni **financiranju tekočega poslovanja**. Po novem jih lahko do **vrednosti 50.000,00 EUR** za obdobje do enega leta pridobite po obrestni meri **1,8 %, nominalno.**

Iz preteklih let so za nekatere občine na voljo še sredstva za dolgoročne kredite. Omenjene kredite lahko do vrednosti 50.000,00 EUR prejmete po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 1,95 % p.a.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04 50 60 220.

www.zelezniki.si

Start up delavnice: inovativno na pot podjetništva

Razvojna agencija Sora bo ponovno izvedla sklop podjetniških delavnic, poimenovanih Start up delavnice: inovativno na pot podjetništva. Na delavnicah, ki bodo potekale med 5. oktobrom in 7. novembrom dopoldne v Coworking centru Lokomotiva v Škofji Loki, bodo udeležence popeljali skozi različne faze poslovanja podjetja, ogledali pa si bodo tudi nekaj primerov dobrih praks podjetij na terenu. Podroben program sklopa delavnic z dodatnimi informacijami je na voljo na spletni strani Razvojne agencije Sora www.ra-sora.si ali na Facebooku www.facebook.com/rasloka. Delavnice so za udeležence brezplačne, saj jih finančno podpirajo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri. Prijave nanje pa so obvezne.

www.gorenjskiglas.si

DOMEL
Trajnostne inovativne rešitve

Domel je vodilno globalno razvojno in proizvodno podjetje elektronsko komutiranih in univerzalnih motorjev. Naše izdelke najdete v premium segmentu gospodinjskih aparatov, v avtomobilskih in ostalih komercialnih in industrijskih aplikacijah. Proizvodi so rezultat našega lastnega razvoja in tehnologije.

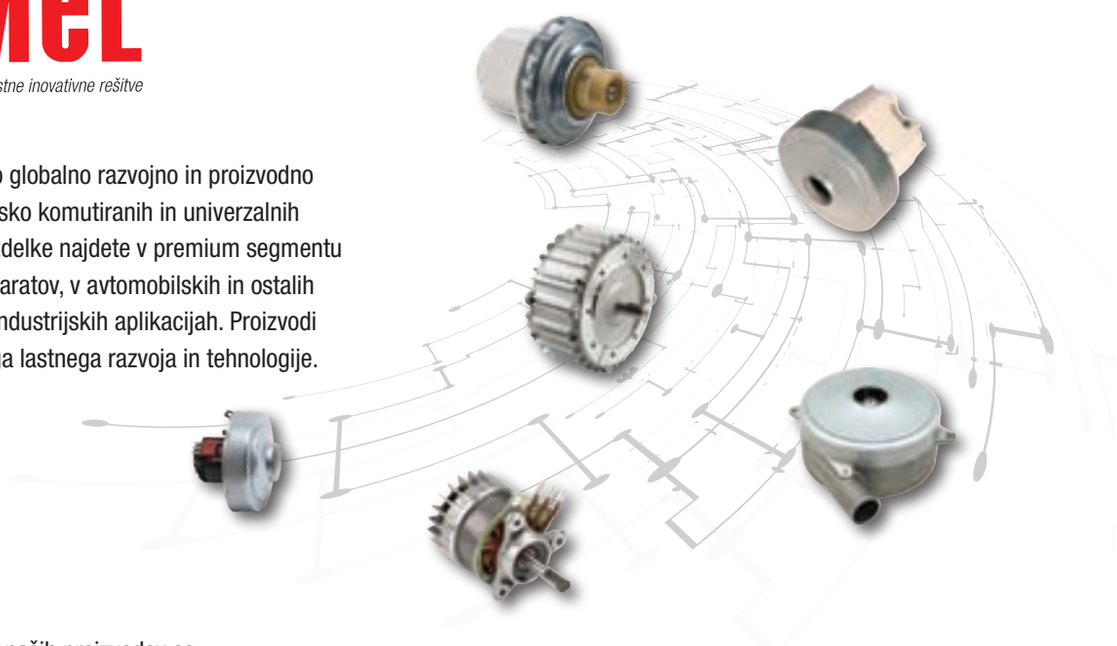

Glavne prednosti naših proizvodov so:

visok izkoristek, nizek hrup in zanesljivost.

Domel, d.o.o., Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenia, Tel.: +3864 51 17 100, Fax: +3864 51 17 106, www.domel.com, e-mail: info@domel.com

Ogrevanje kljub novemu načinu obračuna še vedno eno najcenejših v državi

Toplarna Železniki je s septembrom prešla na nov način obračunavanja toplotne energije iz daljinskega ogrevanja. Cena se je razdelila na fiksni in variabilni del. Rednim odjemalcem se strošek ogrevanja na letnem nivoju ne bo spremenil, zagotavlja direktor Štefan Beznik.

Kaj je botrovalo spremembi dosedanjega načina obračunavanja toplotne energije?
"Kot regulirani proizvajalec in distributer energije smo bili dolžni dosedanji način obračunavanja uskladiti z veljavno zakonodajo na tem področju. S 1. septembrom je tako prišel v veljavo nov cenik, pri čemer smo obstoječo ceno razdelili na fiksni in variabilni del. Doslej je veljalo, da je odjemalec plačal porabljeno energijo, po novem pa je del cene, torej fiksni del, neodvisen od porabe. Podobno je na primer tudi pri obračunu električne energije. Fiksnemu delu bomo na mesečnem obračunu dodali še variabilni del, obračunan po dejanski porabi, ki jo bomo odčitali na števcu. Rednim odjemalcem se ob enaki porabi cena na letnem nivoju popolnoma nič ne spreminja, je pa prednost, da se strošek ogrevanja odjemalcu enakomerno porazdeli čez celo leto, zato pozimi zneski na položnicah ne bodo več tako visoki."

Od česa je pa odvisen fiksni del cene?
"Fiksni del se bo obračunal kot cena za obračunsko moč, določeno na podlagi pretekle porabe v enoletnem obdobju, in izračunana po metodologiji, ki jo uporablja tudi agencija za energijo. Fiksni del predstavlja več kot polovico stroška, se je pa cena po porabi na števcu za rednega uporabnika prepolovila. Doslej je cena znašala 67,3 evra/MWh, po novem pa 31,64 evra/MWh. Kot rečeno pa za redne odjemalce, ob enaki porabi kot v preteklosti, ne bo sprememb."

Kaj pa nov cenik pomeni za občasne odjemalce?
"Ti morajo računati na višjo ceno, prav tako tisti, ki daljinskega ogrevanja doslej sploh niso koristili. V pogodbah jim je bila določena minimalna obračunska moč. V praksi to pomeni, da ima objekt z minimalno priključno močjo 3,5 KW na letnem nivoju možnost porabe 4900 KWh toplotne energije iz daljinskega ogrevanja, kar zagotavlja celoletno pripravo tople vode ali pa dopolnilni vir ogrevanja, če jim glavni vir, na primer toplotna črpalka ali peč na drva, odpove. Uporabnik z minimalno obračunsko močjo bo za fiksni del cene mesečno odštel 17,76 evra in 3,42 evra števčnine, ki smo jo obračunavali že doslej – ne glede na to, ali bo imel odjem ali ne.

Zakon sicer občasnih odjemalcev sploh ne pozna, to je specifika Železnikov in manjših distribucij, predvsem v gozdnatih območjih. Za razliko od nekaterih drugih občin v Železnikih ni regulative s strani občine o obvezni uporabi daljinskega ogrevanja, smo pa zato ponudili možnost občasnim odjemalcem, da jih uvrstimo v tarifni sistem in jim omogočamo status odjemalca. Ne nameravamo pa zapletati zadev, saj si ne želimo izgubljati odjemalcev, kvečjemu bomo skušali občasne uporabnike in neuporabnike pridobiti, da začnejo redno uporabljati daljinsko toploto."

Kaj pa v primeru, če občan ne želi skleniti pogodbe?
"Če stranka pogodbe ne bo sprejela, bo imela zamrznjen status. V primeru, da bo v prihodnosti ponovno želela uporabljati daljinsko ogrevanje, bo morala podati vlogo za priklop. Obvezna priloga k vlogi je izračun toplotnih potreb objekta, ki ga opravljajo energetski svetovalci oziroma strokovnjaki s tega področja, mora pa biti izveden skladno s standardom SIST EN 12831, tako bo lahko nedvoumno določena tudi priključna

TOPLARNA ŽELEZNIKI, D.O.O., ČEŠNJICA 64, ŽELEZNIKI

Toplarna Železniki s toplotno energijo oskrbuje okoli šeststo petdeset odjemalcev v poslovnih, večstanovanjskih in zasebnih objektih. Slednjih je okoli dvesto petdeset. Večina odjemalcev je rednih, občasnih je približno šestdeset.

TOPLARNA ŽELEZNIKI
Proizvodnja in distribucija toplotne energije d.o.o.

oziroma obračunska moč objekta. Obstajajo namreč tudi občani, ki so priključeni na omrežje in imajo toplotno postajo, a odjema niso nikoli imeli, in pri takih nimamo nobene podlage za določitev obračunske moči. Če pa odjemalec začne z odjemom brez sklenjene pogodbe, ta avtomatsko postane veljavna, kar jasno določa energetski zakon in SONDO. Pri tem obstaja omejitev glede porabe, vezano na pogodbeno določeno obračunsko moč."

Boste v primeru prenizkih ali previsokih obračunov moči odjemalcem izdajali poračune?

"Ne. Skladno s pogodbo so nam stranke dolžne pisno sporočiti, če bodo imele povečan odjem, vezano na obračunsko moč. Zavedati se morajo, da obračunska moč v primeru popolnega prehoda na daljinsko ogrevanje ali pa povečanja ogrevalnih površin ni pravilno postavljena. Stranko bomo v primeru prekoračitve tudi sami pozvali k oddaji vloge za povečanje obračunske moči. Prilagoditi nameravamo tudi programsko opremo, da nam bo informacijski sistem sam javil odstopanja, če seveda ne bodo posledica klimatskih vplivov oz. hude zime. V tem primeru bodo vsi prekoračili obračunsko moč, a to ni razlog za spremembe pogodbenih pogojev.

Prav tako imajo odjemalci možnost znižati obračunsko moč z vlogo in dokazilom v obliki izračuna toplotnih potreb objekta po SIST EN 12831. Če so na primer izvedli energetsko sanacijo (menjava oken, fasada …), bodo toplotne potrebe objekta nižje. Obračunska moč se sicer lahko spreminja enkrat na leto, torej bo spremembo možno izvesti septembra prihodnje leto."

Kako bo obračunavanje potekalo v večstanovanjskih objektih?

"Tu sta dve bistveni novosti. Obračun smo uskladili s pravilnikom o delitvi stroškov v večstanovanjskih in poslovnih objektih, kar pomeni, da smo pogodbe sklenili z upravljavci oz. lastniki objektov in da Toplarna ne bo več izdajala ločenih faktur za posamezna stanovanja niti ne bo izvajala delitve porabe, saj zanjo nima zakonskih osnov. Stanovalci bodo torej s pomočjo upravnika izbrali podjetje, ki izvaja delitve."

Kako so odjemalci sprejeli nov način obračunavanja?

"Vsi so prejeli dopise skupaj z novimi pogodbami, kjer je bil v osnovi obrazložen nov način obračunavanja, a so razumljivo imeli še precej vprašanj. Več kot 70 odjemalcem smo osebno pojasnili nov način obračuna, in sicer preko elektronske pošte, z osebnim razgovorom v pisarni Toplarne ali na domu odjemalca, oziroma je bila informacija podana s pomočjo telefonskega razgovora. Največ vprašanj se je nanašalo na obračunsko moč, kako smo jo izračunali, pa tudi kakšen bo njihov mesečni strošek. Prav zato smo posodobili spletno stran in ji dodali elektronski kalkulator, v katerega stranke povsem enostavno vnesejo obračunsko moč ter si na ta način izračunajo vse stroške na mesečnem ali letnem nivoju. Iz izračunane povprečne cene se vidi, da se za redne odjemalce stroški ob enaki porabi ne spreminjajo."

Ste kakšnega odjemalca tudi izgubili?

"Odpovedi praktično ni bilo. Naj še enkrat poudarim, da je nov način obračunavanja posledica sprememb energetskega zakona in metodologije za obračun toplote, ki jo je izdala Agencija za energijo. Agencija nas je pozvala k uskladitvi obračuna, ki je veljaven po celotni državi. Smo skoraj edini v državi, ki doslej nismo imeli obračuna po variabilnem in fiksnem delu. Včasih so naše cene določali lokalna skupnost in lastniki, odkar smo reguliran proizvajalec s podeljeno koncesijo, pa smo pod okriljem in nadzorom omenjene agencije, ki na podlagi naše vloge potrjuje ceno. Cena v Železnikih je po podatkih, s katerimi razpolagamo, ena najnižjih v Sloveniji."

CENIK ZA TARIFNE SKUPINE TOPLOTE

1. Cenik toplotne energije za ogrevanje prostorov

Tarifna skupina Ogrevanje prostorov (TS_{OGP})		**Variabilni del cene toplota (TP_V)** [EUR/MWh] brez DDV	**Fiksni del cene obračunska moč (TP_F)** [EUR/MW/mesec] brez DDV
OGP_{01}	**Gospodinjski odjem**		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0{,}050$ MW	31,63999	4.160,335
2. podskupina	$0{,}050 < P_{OBR} \leq 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
OGP_{02}	**Industrijski odjem**		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0{,}050$ MW	31,63999	4.160,335
2. podskupina	$0{,}050 < P_{OBR} \leq 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
OGP_{03}	**Poslovni in ostali odjem**		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0{,}050$ MW	31,63999	4.160,335
2. podskupina	$0{,}050 < P_{OBR} \leq 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335

P_{OBR}: Obračunska moč merilnega mesta

2. Cenik za pripravo sanitarne vode

Tarifna skupina Priprava sanitarne tople vode		Variabilni del cene toplota (TP_V) [EUR/MWh] brez DDV	Fiksni del cene Obračunska moč (TP_F) [EUR/MW/mesec] brez DDV
OGP_{01}	**Gospodinjski odjem**		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0{,}050$ MW	31,63999	4.160,335
2. podskupina	$0{,}050 < P_{OBR} \leq 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
OGP_{02}	**Industrijski odjem**		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0{,}050$ MW	31,63999	4.160,335
2. podskupina	$0{,}050 < P_{OBR} \leq 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
OGP_{03}	**Poslovni in ostali odjem**		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0{,}050$ MW	31,63999	4.160,335
2. podskupina	$0{,}050 < P_{OBR} \leq 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0{,}300$ MW	31,63999	4.160,335

P_{OBR}: Obračunska moč merilnega mesta

V cenikih toplote ni zajeto:

- Dodatek za povečanje energetske učinkovitosti v višini 0,80000 EUR/MWh (Ur.l. RS, št. 96/2014)
- Prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz OVE v višini v višini 0,99045 EUR/MWh (Ur.l. RS, št. 56/2015)
- Davek na dodano vrednost.
- Drugi prispevki, ki jih eventualno predpisuje država

Ta cenik stopi v veljavo s 1. 9. 2017

Ob obisku županje Innichena v Sorici in Železnikih

V Sorici smo 16. in 17. junija gostili županjo Rosmarie Burgmann in občinskega svetnika Markusa Hackhoferja iz Innichena, ki sta se prijazno odzvala vabilu Soričanov.

MAG. MATJAŽ ČEMAŽAR

V Sorici smo za gosta pripravili pester program, saj je bila to prva priložnost, da smo Soričani lahko gostili visoke predstavnike kraja, na katerega nas veže skupna zgodovina. Soričani smo se vedno zavedali svojega izvora, naša zgodovinska sled se namreč začenja v Innichenu, sedaj San Candidu v zgornji Pustriški dolini (nem. Hochpustertal, ital. Alta Pusteria), od koder je freisinški škof okoli leta 1283 preselil prebivalce na soriško ozemlje, kjer je imel svojo posest. Ker so bili pogoji za obdelavo zemlje ugodni in podobni tistim v Pustriški dolini, so začeli kultivirati neobdelano ozemlje. Gosta iz Innichena je čakal pester program. Prvi dan sta po sprejemu pri županu Občine Železniki mag. Antonu Luznarju obiskala podjetje Domel in Muzej

Sprejem županje na Občini Železniki / Foto: Andrej Tarfila

modri val
specializirana trgovina z barvami in laki ter avtoličarstvo
Z vami že 25 let!
➤ VELIKA IZBIRA BARV IN OSTALEGA MATERIALA za obnovo vašega stanovanja, hiše ali avtomobila,
➤ MEŠANJE BARV v želenih niansah,
➤ KLEPARSKE IN LIČARSKE STORITVE,
➤ STROKOVNO SVETOVANJE,
➤ JESENSKA AKCIJA
-10% POPUST NA BENDEX SATIN 5 l
Delovni čas: od 8. do 12. in od 14. do 18. ure,
sobota od 8. do 12. ure.
Modri val, d.o.o., Vešter 25, 4220 ŠKOFJA LOKA,
T: 04/ 51 27 220, www.modrival.si

S kolesom v Lepoglavo

MATEJ ŠUBIC, PODŽUPAN

Odlično sodelovanje med Železniki in Lepoglavo s Hrvaške smo v letošnjem avgustu nadgradili v športno-rekreativnem duhu. Trije ljubitelji kolesarjenja – Andrej Frelih, Roman Megušar in Matej Šubic – smo se iz Železnikov odpravili na dvodnevno pot v Lepoglavo. Prekolesarili smo Tuhinjsko dolino, Celje, Rogaško Slatino, mejni prehod Dobovec in v večernih urah, po 188 km, prispeli v Lepoglavo. V mestu nas je sprejel tamkajšnji župan Marjan Škvarić s sodelavci. V času obiska smo se po ogledu nekaterih mestnih znamenitosti pogovarjali tudi o možnem sodelovanju na športnem področju. Naš kolesarski podvig je bil lepa obogatitev poletnih dni.

Železniki. Večer smo zaključili v Sorici s prireditvijo Prosvetnega društva Ivan Grohar, ki je prav v teh dneh obeleževal 150. obletnico rojstva slavnega slovenskega impresionista Ivana Groharja, rojenega v Sorici. Kulturni program je popestrila otroška folklorna skupina iz Sorice pod vodstvom Tine Pintar, ob spremljavi harmonikarja Anžeta Čemažarja, ki je prikazala tradicionalni ples z grabljami. Domača vokalna skupina Tri tičice je zapela več ponarodelih pesmi, med drugimi tudi Moj fantič je na Trolsko vandral, ki na svoj način lahko ponazarja tudi star običaj Soričanov, ki so stoletja ohranjali spomin na prvotno domovino z romanjem v Innichen. Vsake tri leta so namreč organizirali odposlanstvo, ki je odhajalo na božjo pot v Innichen. Tam so cerkvi darovali veliko svečo in denarni znesek za mašo, ki naj velja kot prošnja, da Bog obvaruje njihovo zemljo pred mrčesom. Za to darilo, imenovano Käfergeld, so dobili posebno potrdilo, ki so ga skrbno hranili.

Večer je s predavanjem Tirolska naselitev pod vrhove Ratitovca zaključil mlad raziskovalec Miha Markelj, ki se s tematiko naseljevanja tirolskih kmetov na območje Sorice in okolice ukvarja vse od dodiplomskega raziskovalnega študija arhitekturne dediščine v vaseh Selške doline do raziskav srednjeveških urbarjev, listin in matičnih knjig, ki so del podiplomskega študija na Fakulteti za humanistične študije v Kopru. Na prireditvi smo od Danice Pintar, Julijane Gasser in Minke Žbontar lahko slišali tudi nekaj besed še ohranjenega dialekta, s katerimi je županja ob zaključku tudi prijetno pokramljala.

Obisk v Sorici sta gosta zaključila v soboto dopoldne z ogledom Groharjeve rojstne hiše, kjer smo poleg ogleda stalne zbirke pod vodstvom Gašperja Kačarja izvedli tudi glasbeno in likovno delavnico. Gostovanje v Sloveniji pa smo zaključili v Škofji Loki, ki jo z Innichenom prav tako povezujejo stoletja skupne zgodovine preko freisinških škofov. V spremstvu župana Miha Ješeta smo se povzpeli na grad in si ogledali novo stalno zbirko Groharjevih del v grajskem muzeju, ki je bila nedavno odprta ob 150-letnici Groharjevega rojstva.

Županja v družbi Soričanov v dvorani Ivana Groharja / Foto: Miro Pintar

Po stoletju izgubljenih stikov z domovino naših pradedov se Soričani ponovno obračamo k svojim koreninam, obujamo svojo preteklost, oživljamo opuščene navade in želimo spoznati pokrajinske značilnosti Pustriške doline, ki so soriškemu ozemlju dale navdih za plodovit življenjski razvoj v preteklih osmih stoletjih. Z obiski v Innichenu smo v preteklih letih začeli z obnovo obreda svojih prednikov. Z obiskom županje Innichena v Sorici in Železnikih pa želimo okrepiti odnose z občino Innichen in potrditi vrednote naših prednikov, izkazati hvaležnost do dediščine, utrditi spoštovanje do prebivalcev, ki nadaljujejo razvoj življenja nam vzajemnih prednikov v nekoč naši skupni dolini.

Selški arhitekturni detajli na ogled v Innichenu

ANA ŠUBIC

Sodelovanje občin Železniki in Innichen se nadaljuje. V tej tirolski občini bodo tako gostili razstavo Mince in Bojana Rihtaršiča z naslovom Sorica#Zarz: Architecture of Space in Details, ki jo bodo odprli jutri, 9. septembra, v razstavnem prostoru Kunstraum Cafe Mitterhofer. "Razstavljava fotografije in risbe, ki se nanašajo na arhitekturo prostora in detajle objektov, kjer so se od leta 1200 naseljevali prišleki iz Innichna. Pri svojem delu se srečujeva z izginjanjem zgodovinskih arhitekturnih pomnikov, zato skušava čim več dokumentirati in s tem ohraniti podobo vsaj v fotografiji. Fotografije torej v Innichen prinašajo podobe krajev, kjer živijo potomci prvih koloniziranih naseljencev, ki še po sedemsto letih ohranjajo svojo edinstveno posebno govorico, ledinska imena in poimenovanje," sta pojasnila Rihtaršičeva. Jutrišnjega odprtja se bosta poleg županje Innichena Rosmarie Burgmann udeležila tudi župan Železnikov Anton Luznar in podpredsednica občinske komisije za mednarodno sodelovanje Andreja Megušar, ki se je v okviru projetka Europe2Gether dogovorila za razstavo. V kulturnem programu bosta nastopila Gorazd Pintar in Polona Markelj Pintar, na odprtje pa se bo iz Železnikov odpravila tudi skupina kolesarjev. Razstava bo na ogled do 14. oktobra.

RAZVOJNA AGENCIJA SORA d.o.o.

ENERGETSKO-SVETOVALNA PISARNA ZA OBČANE

Svetujeta dolgoletna energetska svetovalca
Beno Potočnik, univ. dipl. ing. elektr.
Matjaž Eržen, univ. dipl. ing. str.

KDAJ?
Vsak torek od 16. ure dalje

KJE?
Razvojna agencija Sora d.o.o.
PE Turizem, Kidričeva cesta 1a, Škofja Loka

VLJUDNO PROSIMO, DA SE ZA SVETOVANJE PREDHODNO NAJAVITE.

DODATNE INFORMACIJE:
Razvojna agencija Sora d.o.o.
Poljanska cesta 2, Škofja Loka
Tel. št.: 04 50 60 220
E-pošta: info@ra-sora.si

niko
Železniki

www.niko.si

ZAPOSLI

V ŽELEZNIKIH
KOMERCIALISTA m/ž

z višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri, znanjem angleškega ali nemškega jezika.

Pričakujemo:
komunikativnost, prijaznost, urejenost, natančnost in prilagodljivost za delo v timu

IN

kandidate tehničnih smeri, z izkušnjami ali brez

ORODJARJE,
OBLIKOVALCE KOVIN
STROJNE TEHNIKE
MEHATRONIKE

TER

V ŠKOFJI LOKI (NA TRATI)
MEHATRONIKA

Za več informacij pokličite:
04 51 17 725, 040 756 241
ali pišite na naslov:
vanja.habjan@niko.si.

Veseli bomo vaše prijave!

Srečanje borcev na Puču

ANA ŠUBIC

Na Puču v Martinj Vrhu je tudi letos na prvo septembrsko nedeljo potekalo srečanje borcev gorenjskih partizanskih enot in podpornikov v spomin na ustanovitev Škofjeloškega odreda in Gorenjskega vojnega območja v septembru 1944. Slavnostni govornik, nekdanji državni poslanec in podpredsednik vlade Viktor Žakelj je poudaril, da sta partizanstvo v drugi svetovni vojni vodila dva glavna motiva: svoboda in socialna pravičnost, ki sta še danes nedeljivi vrednoti. Spregovoril je tudi o spravi in želji po preseganju nasprotij, ki so po njegovem v slovenskem narodu globoko zakoreninjena, zato sprava ni uresničljiva. Sam meni, da nas lahko poveže le odpuščanje.

»Z udeležbo na tem srečanju dokazujemo, da nas je še veliko, ki cenimo vrednote NOB in spoštujemo boj partizanov, ki so z veliko ter junaško zmago izbojevali našo samostojno in neodvisno Slovenijo,« pa je udeležence nagovoril predsednik Združenja borcev (ZB) za vrednote NOB Škofja Loka Štefan Kalamar. Poudaril je, da pretežen delež organizacije srečanja na Puču nosi občinska organizacija ZB Železniki s predsednikom Viktorjem Potočnikom.

Na slovesnosti so podelili plaketi ZZB za vrednote NOB Slovenije in šest zahval ZB za vrednote NOB Škofja Loka. Med prejemniki so bili tudi trije domačini. ZZB za vrednote NOB Slovenije je podelila posebno priznanje praporščaku Marku Vrhuncu iz Krajevne organizacije ZB Železniki. Praporščak je od aprila 2006. S praporom se letno udeleži 20–25 spominskih slovesnosti tako v domačem okolju kot tudi na območju drugih združenj ter na regijski in državni ravni. Jože Prezl je prejel zahvalo ZB NOB Škofja Loka za 27-letno aktivno delo v upravnem odboru krajevne organizacije, za pomoč pri organiziranju spominskih prireditev in drugih aktivnosti. Zahvalo ZB NOB Škofja Loka je prejel še Franci Lušina za vestno opravljanje nalog praporščaka, za delo v komiteju za dražgoške prireditve, organiziranje rednega in investicijskega vzdrževanja v Domu Cankarjevega bataljona v Dražgošah ter za vzpostavitev dobrega sodelovanja s Krajevno skupnostjo Dražgoše - Rudno.

V programu so nastopili člani KUD France Koblar, Mešani pevski zbor Domel, orgličar France Čufar in harmonikar Gašper Jelenc ter operni pevec Tone Habjan ob harmonikarski spremljavi Nejca Jemca. Slednja sta sklenila srečanje – s pesmijo Hej brigade.

Prejemniki priznanj Franci Lušina, Marko Vrhunec in Jože Prezl

Melanda, izpod peresa Marijana Peternelja

Roman z naslovom Melanda je literarni prvenec Marijana Peternelja iz Sorice. Je srčno napisana zgodba, ki ohranja spomin na domače kraje in spomin na čas polpretekle zgodovine. Je zgodba o Melandi in njeni »srčni bolečini« Tonetu, je tudi zgodba, ki presega tabuje spolnosti, duhovščine.

SUZANA P. KOVAČIČ, FOTO: GORAZD KAVČIČ

Marijan Peternelj je prijeten sogovornik. Srčen, bogat po duši. Ne samo iz besede, že iz njegovega iskrenega pogleda se začuti, kako rad ima svoj domači kraj in vse naokrog, kamor seže pogled iz Sorice. V romanu opisuje resnično okolje, nekatere dogodke iz polpretekle zgodovine, tudi kot odsev časa, ko je bil Marijan v cvetu mladosti. Opisuje zaton starega načina življenja, nekaj ga je prinesel čas, nekaj komunistična oblast. Drugi je bil razvoj industrije, preseljevanje s slovenskega podeželja v mesta, kjer je delo v tovarnah obljubljalo srečo in uspeh. Knjiga ima zagotovo tudi etnološko vrednost. Bralec občuti tudi radost in bolečino ob tem, da je bilo kmečko življenje kaj malo vredno.

Kulisa romana je v začetnem delu dana v Srednico in v ta kraj se avtor vmes še vrača. »Podrobnosti vseh oseb in dogodkov so pa izmišljene. Tudi opisovanje rovarjenja za direktorske stolčke je izmišljeno, si pa ne gre zatiskati oči, da se v resničnem življenju to ni dogajalo,« je poudaril Marijan in dodal, da je ob pisanju razmišljal predvsem o tem, kakšen bo začetek in zaplet glavnih junakov, Melande in Toneta, vse drugo je nastajalo sproti.

Avtor se je dotaknil tudi drugih vsebin, tabu tem, kot pojasni: »Morda se bo komu zdelo, da sem šel z opisi v spolnosti korak predaleč, in to jaz, cerkveni pevec. Sem veren človek, ampak tudi spolnost je dana od Boga. Zakaj bi morali to skrivati? Ko sem bil otrok, so bile to tabu teme, malce bolj razgaljena ženska je bila že nesprejemljiva. Nasilje, to pa ni bil noben tabu. Sam nikoli ne bi slavil nasilja. Verjetno lahko razumete, da sem samo želel biti iskren v pisateljski besedi do bralca, kar pa si štejem za veliko spremembo v samem sebi. Zato sem se lotil tudi opisovanja štirih župnikov. Trije so bili "fajni", eden pa "žlehten". Prav je, da župnike spoznamo tudi po človeški plati, ker so še vedno prevelik tabu. To prav nikomur ne koristi.«

Roman Melanda ima 240 strani, založil ga je Gorenjski glas. Recenzijo je napisala Marija Gasser, profesorica razrednega pouka, ki je bila pravzaprav tista, ki je avtorju vlila pogum, naj gre knjiga med ljudi. Bi le še povabila k branju, saj gre za zanimivo in tekoče branje iskrenih besed ...

Marijan Peternelj

Čipkarski dnevi privabili več tisoč obiskovalcev

Čipkarski dnevi so ponudili bogat petdnevni program in naleteli na izjemen obisk.

ANA ŠUBIC, FOTO: **GORAZD KAVČIČ**

V Železnikih so med 12. in 16. julijem uspešno spravili pod streho že 55. Čipkarske dneve, ki so po ocenah organizatorjev pritegnili kar okoli štiri tisoč obiskovalcev. Kot običajno je bil najbolj pester zadnji dan prireditve. Veliko pozornosti je pritegnil klekljarski sprevod, v katerem so od Češnjice do plavža poleg klekljaric krenili pihalna orkestra iz Železnikov in pobratene Lepoglave skupaj z mažoretkami, narodne noše, konjske vprege, starodobni kolesarji ..., vrhunec dogajanja pa je bilo tudi letos vseslovensko tekmovanje otrok in odraslih v klekljanju. Klekeljne je vihtelo 51 klekljaric in dva klekljarja, med najboljše pa sta se prebili tudi učenki Čipkarske šole Železniki: Glorija Mlinar je bila druga med mlajšimi otroki, Agata Štraus pa tretja v kategoriji starejših učencev.

Čipke so obiskovalci občudovali na več razstavah, z zanimanjem pa so si ogledali tudi razstavo kanglic v Špendalovi hiši. Postavil jo je Martin Pintar. Potem ko je leta 2009 na čistilni akciji v Sori našel staro bakreno kanglico, se je odločil, da začne kanglice zbirati, saj imajo v Železnikih velik simbolični pomen. Zbral je 25 bolj posebnih primerkov, ob Čipkarskih dnevih pa je razstavil kar 147 kanglic, saj so jih prispevali številni domačini, prijatelji in znanci iz širše okolice. Poleg kanglic iz Železnikov in drugih slovenskih krajev so bile na ogled tudi avstrijske, poljske, češke, gruzijske ... Nekateri so mu kanglice tudi podarili, tako da bo stalna zbirka, ki jo namerava postaviti, še bogatejša.

Klekljarska tekmovanja se je udeležilo 51 klekljaric in dva klekljarja.

Letošnje Čipkarske dneve so obogatili tudi s številnimi predavanji in okroglimi mizami o dediščini, kar so omogočila sredstva, ki jih je občina pridobila s projektom Europe2Gether: starejši z mladimi – pomen zgodovinske dediščine za razvoj evropskega podeželja. V središču je bila seveda čipka, so se pa posvetili tudi drugim dediščinam. Precej odmevna je bila mednarodna konferenca Dediščina – naše bogastvo. Med predavatelji je bil tudi domačin Miha Markelj, mladi raziskovalec na Fakulteti za humanistične študije Koper, ki se je osredotočil na proces prepoznavanja in vključevanja naravnih in kulturnih danosti v turistične produkte ter njihovo ekonomsko vrednotenje pred lansiranjem na trg. Predstavil je pet produktov iz Selške doline. Z vidika naravnih in kulturnih elementov ter tudi uspešnosti trženja za razvoj sta najbolj smiselna kopel v naravnem senu in raziskovanje podzemlja, nekoliko manj pa pohodništvo in nordijska hoja, tirolska arhitekturna in urbanistična dediščina ter spoznavanje domačih in umetnostnih obrti.

Mateja Hafner Dolenc iz Združenja zgodovinskih mest Slovenije pa je poudarila, da so majhna zgodovinska mesta neprecenljiv zaklad, a bo treba njihove zgodbe spraviti tudi v digitalno obliko, da bi privabili več turistov. "Ti so digitalno opremljeni, zato se je treba poslužiti novih tehnologij, tudi navidezne in obogatene resničnosti, še toliko bolj, če želimo v mesta pritegniti tudi mlade, ki živijo z mobilnimi napravami," je dejala in dodala, da bo tudi tradicionalne vsebine Čipkarskih dnevov treba povezati s sodobnimi tehnologijami.

Domače in umetnostne obrti so bile zanimive tudi mladim.

Martin Pintar je postavil odmevno razstavo kanglic.

»Posukat, prekrižat, zategn't«

Sestri Ema in Sara Demšar iz Martinj Vrha, učenki Čipkarske šole Železniki, sta na državnem tekmovanju v klekljanju osvojili prvi mesti in zlati priznanji.

IRENA BENEDIČIČ, OŠ ŽELEZNIKI – ČIPKARSKA ŠOLA
FOTO: **PRIMOŽ ŠMID**

Državno tekmovanje iz znanja klekljanja za priznanje Ivanke Ferjančič je potekalo v nedeljo, 18. junija, v Idriji. Udeležilo se ga je 26 učenk Čipkarske šole Železniki. Osvojile so tri zlata in sedem srebrnih priznanj. Posebej izstopata dosežka Eme in Sare Demšar. Ema je v kategoriji "ris z notranjimi in zunanjimi postavki" (1. do 3. razred) osvojila prvo mesto in zlato priznanje. Sara pa je v kategoriji "idrijski ris" (7. do 9. razred) prav tako osvojila 1. mesto in zlato priznanje.
Ema, Sara ter tudi njuna sestra Ana rade klekljajo. V šoli pa tudi doma. Sara pripoveduje, da v družinah njihovih staršev niso klekljali. Punkelj s kleklji in seveda samo klekljanje je prvič videla pri ge. Mici, ki jo je varovala. Spomni se dogodka, ko ji je skrivaj potrgala vse kleklje s punklja in jih slastno oblizovala, ko jo je ga. Mici opazila. Od takrat dalje je varuška svoj punkelj skrbno pospravljala v omaro, njej pa je pripravila drugega. Mlajša Ema je opazovala starejši sestri, ko sta klekljali. Naučili sta jo tudi klekljati kitico. Za šesti rojstni dan pa je tudi Ema dobila svoj punkelj.
Sara je aktivna učenka v čipkarski šoli. Poleg tega, da kleklja, se rada preizkusi tudi v risanju vzorcev in tako dozoreva na poti k ustvarjanju avtorske čipke. Dva dneva prvomajskih počitnic je namenila udeležbi na predstavitvi klekljanja v Arboretumu Volčji Potok in na zabavnem tekmovanju v klekljanju kitice velikanke v Žireh. Med poletnimi počitnicami redno tekmuje na Čipkarskih dnevih v Železnikih.

V Čipkarski šoli Železniki bodo v tem šolskem letu obeležili 110. obletnico ustanovitve. Ob visokem jubileju bodo pripravili pester program praznovanja, ki ga bodo sklenili maja prihodnje leto z razstavo učencev čipkarske šole in kulturnim programom.

Emi in Sari so všeč čipke, v katerih lahko uporabljata barvne sukance. Zdijo se jima bolj žive. Radi imata vzorce, v katerih se učita nove elemente in tehnike klekljanja. Prav želja po znanju je gonilo napredka. Vztrajnost, potrpežljivost in natančnost so vrednote, ki jih razvijata tudi s klekljanjem in jima bodo popotnica na vseh poteh življenja.
Njun uspeh naj bo spodbuda njima in tudi drugim klekljarjem in klekljaricam.

Vabilo

Turistično društvo Železniki bo v začetku oktobra 2017 organiziralo:

- **ZAČETNI TEČAJ KLEKLJANJA**
  (od osnov klekljanja do ozkega risa) in
- **NADALJEVALNI TEČAJ KLEKLJANJA**
  (široki ris, rogljički, rožice iz kitic in ribic).

Tečaja bosta obsegala po 30 ur.
Cena tečaja je 170 evrov, za občane Občine Železniki bo stroške krilo Turistično društvo Železniki iz sredstev, pridobljenih s projektom Europe2Gether. Število mest je omejeno.
Tečaj bosta izvajali Jana Rihtaršič in Irena Benedičič. Potrebne so predhodne prijave na telefonski številki 051 365 619, kjer boste dobili tudi dodatne informacije o tečaju.

www.zelezniki.si

Na Dnevu teric prevzeli gasilsko vozilo

V Davči je avgusta potekal že 33. Dan teric, na katerem so davški gasilci praznovali 30-letnico delovanja in prevzeli novo gasilsko vozilo s cisterno.

ANA ŠUBIC

V Davči je tretji avgustovski konec tedna že tradicionalno v znamenju Dneva teric, letos že 33. po vrsti. Prireditev, s katero ohranjajo dediščino kraja, je bila letos dvodnevna. Nedeljski etnografski prikazi so privabili številne obiskovalce, ki so jim prikazali stare postopke predelave lanu od bilke do platna. Z zanimanjem so si ogledali tudi Krekovo igro Cigan čarovnik v izvedbi dražgoških igralcev in prisluhnili Pihalnemu orkestru Alples Železniki, ki redno bogati osrednjo davško prireditev.

Začela se je v soboto s praznovanjem 30-letnice Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Davča in prevzemom novega gasilskega vozila s cisterno, s čimer se je gasilcem uresničila dolgoletna želja po zamenjavi 37 let starega vozila. To je lahko prevažalo le dobrih 1700 litrov vode, kar je bilo premalo. PGD Davča namreč pokriva petino površine Občine Železniki, na nekaterih mestih je teren težko dostopen in v večini pokrit z gozdom, vas pa nima hidrantnega sistema, zato je ključno, da na intervencijo pripeljejo čim več vode in da bo zadoščala do prihoda drugih gasilskih društev.

V novo vozilo AC-24/50 s kapaciteto 5200 litrov vode so vložili dobrih 180 tisoč evrov, bo pa končna številka po besedah predsednika PGD Davča Zmaga Peternelja še nekaj višja zaradi dokupa manjkajoče opreme. Občina Železniki jim je prispevala 97 tisoč evrov za nadgradnjo, drugo pa so zbrali gasilci z lastnimi sredstvi in s pomočjo krajanov, podjetij Domel in Gamima ter Turističnega društva Davča, ki jim je zadnja leta doniralo izkupičke Dneva teric.

Slavnostni govornik župan Anton Luznar je poudaril, da davški gasilci pokrivajo zahteven teren v najdaljši slovenski vasi, z novim vozilom pa bodo lahko posredovali še uspešneje. Član upravnega odbora Gasilske zveze Slovenije Jože Smole je spomnil na katastrofalne poplave pred desetimi leti v Selški dolini, ki so Davčo odrezale od sveta: "Ta izkušnja verjetno ni bila preprosta, to je bilo nekaj novega za večino gasilcev, a smo strnili vrste. Sedaj je izobraževanje temu bolj prilagojeno." Podpredsednik Gasilske zveze Škofja Loka Ciril Alič pa je dejal, da so davški gasilci v treh desetletjih svoje društvo dvignili na nivo, ki jim ga lahko zavidajo mnoga veliko starejša društva.

Na slovesnosti so zaslužnim članom podelili priznanja Gasilske zveze Škofja Loka. Lojze Jelenc je prejel plaketo gasilskega veterana, Franc Prezelj in Ivan Bevk priznanje II. stopnje, Martin Hudolin, Zmago Peternelj in Nikolaj Peternelj pa priznanje gasilske zveze III. stopnje. Petnajstim članom so podelili še značke za dolgoletno delo.

PGD Davča je bilo ustanovljeno 8. novembra 1987. Domačini so namreč čutili potrebo, da se zaščitijo, predvsem zaradi velike oddaljenosti od Železnikov in pomanjkanja hidrantnega omrežja. V tridesetih letih je članstvo s 13 naraslo na 138, od tega je trideset operativnih gasilcev. V društvu so ponosni tudi na številni podmladek, ki redno dosega odlične rezultate na tekmovanjih.

Prejemniki priznanj Gasilske zveze Škofja Loka: Martin Hudolin, Zmago Peternelj, Nikolaj Peternelj, Franc Prezelj, Ivan Bevk in Lojze Jelenc / Foto: Ana Šubic

Dan teric je bil tudi letos dobro obiskan. / Foto: Andrej Tarfila

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali stare postopke predelave lanu od bilke do platna. / Foto: Andrej Tarfila

Na agilityju čez sto tekmovalnih parov

Športno kinološko društvo (ŠKD) Železniki je junija na vadišču v Selcih že tradicionalno priredilo tekmo v agilityju, ki je letos štela za pokal Slovenije. Tekmovali so 104 tekmovalni pari iz Slovenije, Italije in Hrvaške v treh težavnostnih kategorijah, ki so bile razdeljene v tri razrede glede na velikost psa, ter en veteran. Domače društvo so zastopale Katja Kemperle s psom Ronom, Tina Demšar s psičko Ero in Janja Mesec z Abby. Vse tri so tekmovale v kategoriji A1-Large; najbolje se je z 9. mestom odrezala Meščeva, Demšarjeva je bila 16., Katja Kemperle in Ron, ki sta tekmovala prvič, pa sta bila diskvalificirana.

Katja Kemperle in njen Ron, Janja Mesec ter Tina Demšar in njena Era / Foto: Andrej Tarfila

Foto: Andrej Tarfila

Planina vse bolj obiskana

Na Soriški planini so zadovoljni z obiskom v poletni sezoni, ki je bil po besedah direktorice turističnega centra Polone Golija veliko večji kot lani. "Imamo še precej rezerv, a smo tudi pri razvoju poletnega turizma na dobri poti." Prenočitvene kapacitete so bile čez poletje dva meseca skoraj povsem zasedene; prevladovali so tuji gostje. Veliko pozornosti namenjajo otrokom in družinam, ki jih na planino privabljajo tudi z različnimi prireditvami. Poletno sezono so sklenili zadnji avgustovski konec tedna z Majerskim smenjem in kontrabantom. V soboto so se obiskovalci nasmejali kmečkim igram med ekipama Nemškega Rovta in Sorice (na sliki), še bolj pester pa je bil nedeljski program, ki je pritegnil veliko obiskovalcev. S sedežnico so jih na vrh Lajnarja prepeljali več kot tristo, največ v tem poletju. Sedaj se že pripravljajo na zimsko sezono, v katero bodo vstopili s sodobnejšim sistemom zasneževanja.

SE ODLOČATE ZA NAKUP PSA?

Zgodovina nas uči, da človek in pes že tisočletja živita drug z drugim, pes je ob človeku našel zavetje in hrano, človek pa je psa uporabljal kot partnerja za lov, v vojne namene, razne borbe, čuvanje domov, čred itd. Za te namene je potreboval različne pse, izkoriščal njihove sposobnosti jih prilagajal in oblikoval po svoji meri ter tako pripomogel k nastajanju pasem. S spreminjanjem okolja in prilagajanjem nanj se ni spreminjal samo zunanji videz, temveč tudi duševni razvoj psa. Vemo, da so si psi zelo različni ne samo po videzu ampak tudi po značaju. Dan danes še vedno nastajajo nove pasme in se preoblikujejo stare, predvsem zaradi modnih muh in človekove kreativnosti. Tako poznamo preko štiristo pasem, ki jih razvrščamo v 10 FCI skupin, ki so razvrščene po tipu in namenu. **Med temi številčnimi pasmami psov ni nevarnih pasem, kot bi nekateri mislili, so samo tako imenovane potencialno nevarne pasme. Nevarni so ljudje, ki te pasme posedujejo zgolj zaradi svojega ega ali pa so neizkušeni in lahko v njihovih rokah postanejo z neprimernim ravnanjem in slabo vzgojo nevarne za okolico in skrbnike same.**

Verjetno marsikdo razmišlja o nakupu pasjega mladiča ravno v tem času. Preden se odločimo za nakup psa se moramo zavedati, da je pes zelo velika odgovornost in moramo dobro premisliti, če bomo psu v prvi vrsti lahko namenili dovolj časa, kajti pes je socialno bitje, ki potrebuje bližino človeka, potrebuje pravilno in dosledno vzgojo predvsem pa zelo veliko socializacije na okolje v katerem bo živel. Vedeti moramo, da vzgoja in šolanje skupaj s socializacijo terjajo veliko našega prostega časa vsaj za obdobje dveh let, če želimo, da bo naš bodoči štirinožni prijatelj zmožen sobivanja skupaj s človeškim krdelom v urbani sredini. Vedeti moramo kam bomo psa namestili, kajti obstajajo pasme, ki ne morejo bivati zunaj v pesjaku in morajo živeti skupaj z nami v stanovanju. Pozimi, ko padejo temperature pod 0 stopinj cezija moramo ne glede na pasmo psu nudit toplo zavetje, prav tako pa poleti hladno senco. Ves čas naj ima čisto vodo.

Ko se odločimo za nakup vzemimo rodovniškega psa. Res je cena višja a z rodovnikom smo prejeli garancijo, da bo pes odrasel v pravega predstavnika pasme, lahko preverimo prednike, njihovo zdravje, karakter, temperament. Pri ne rodovniških tega ne moremo.. Zavedati se moramo, da s psom v naše življenje prihaja dodaten strošek. Psa je potrebno hraniti, vzgajati, negovati, šolati, skrbeti za njegovo zdravje, vse to stane veliko več kot sam nakup psa, da je odločitev dolgoročna za 10, 15 ali več let. Potrebno je vedeti, da psa nikoli ne kupujemo na samo željo otrok, kajti pes ni igrača. Kot bodoči odgovorni skrbniki se moramo zavedeti, da se po veljavnem zakonu s psi smemo gibati v urbanem okolju le na vrvici. Da ga ne smemo puščati, da brez nadzora prosto teka po gozdovih in travnikih, zganja divjad in domače živali, da je v urbani sredini lahko prosto spuščen samo na ograjenem vrtu. Srečevali bomo ljudi, ki psov ne marajo zato se moramo temu primerno obnašati. Predvsem pa moramo vedeti, da bo naš novi kuža opravljal veliko in malo potrebo, da smo dolžni za njim počistiti vsak iztrebek, ki ga odloži, le tako ne bomo deležni kritike soljudi.

Bodite odgovorni bodoči skrbnik psa in se pridružite Športnemu kinološkemu društvu Železniki, ki vas vabi, da se udeležite tečajev vzgoje in šolanja psov ali ostalih dejavnosti s katerimi se društvo ukvarja.

Podrobne informacije o društvu najdete na prenovljeni spletni strani: http://www.skd-zelezniki.si/

Predsednik komisije za šolanje psov športno kinološkega društva Škofja Loka-Železniki Samo Potočnik tel.: 031 361 004

Športno kinološko društvo Železniki, Na Plavžu 49, 4228 Železniki

Vrhunec Krekovega leta

Na stoletnico Krekove smrti, 8. oktobra, bosta v Selcih maša z nadškofom Zoretom in blagoslov obnovljene plošče na Krekovem domu, dan pred tem pa slovesna prireditev.

Predavatelj na zadnjem Krekovem večeru prof. dr. Milan Dolgan, člani organizacijskega odbora Krekovega leta in Mladinski pevski zbor Župnije Selca

ANA ŠUBIC

Prireditve v počastitev stoletnice smrti dr. Janeza Evangelista Kreka, ki se vrstijo že vse leto, se bližajo vrhuncu.
Krekovo kulturno društvo iz Selc je prvo septembrsko soboto izpeljalo šesti, zadnji Krekov večer. V želji predstaviti pomembnega rojaka tudi skozi njegova leposlovna dela, so v goste povabili prof. dr. Milana Dolgana, slavista, pedagoga in avtorja številnih strokovnih knjig, tudi knjige o Kreku. Večer je popestril Mladinski pevski zbor Župnije Selca.

V sklopu Krekovega leta se 30. septembra in 1. oktobra obeta dvodnevni Krekov tabor. V soboto, 7. oktobra, ob 18. uri bo na parkirišču pred šolo v Selcih slavnostna akademija ob stoletnici Krekove smrti. Sto let od njegove smrti bo minilo v nedeljo, 8. oktobra. Ob 10. uri bo v cerkvi v Selcih slovesna maša z nadškofom Stanislavom Zoretom, poleg tega pa bodo blagoslovili obnovljeno spominsko ploščo na Krekovem domu v Selcih.
Tako bodo sklenili Krekovo leto, a s tem aktivnosti še ne bo konec, pravi Andreja Megušar, vodja organizacijskega odbora Krekovega leta. "S Krekovimi večeri, ki so bili zelo dobro obiskani, želimo nadaljevati. Prva priložnost se odpira že novembra v povezavi z dr. Andrejem Gosarjem; letos mineva 130 let od njegovega rojstva in je zelo neposredno povezan z dr. Krekom. Poleg tega smo na RTV-ju in Socialni akademiji sodelovali pri posnetkih za film o dr. Kreku, decembra bomo izdali knjižico o dogodkih, ki so se odvijali v tem letu. V Selcih je tudi veliko njegovega gradiva, ki bi ga bilo treba zbrati, popisati ..."

Izšel ponatis treh Krekovih dram

Objavljamo literarno kritiko, ki jo je za ponatis treh Krekovih dram spisal slavist prof. dr. Milan Dolgan. Gre za prvi ponatis po prvotni izdaji iz let 1910 (Turški križ in Tri sestre) oz. 1913 (Sveta Lucija). Izdala ga je Lesna zadruga za Selško dolino.

Knjigo s tremi Krekovimi dramami je možno dobiti v Muzeju Železniki ter v župniščih in cerkvah v Selcih in Železnikih.

PROF. DR. MILAN DOLGAN

Medtem ko literarna stroka in založništvo ne izdata kakšne Krekove knjige in medtem ko je zgodovinarjem in politikom Krek sumljiv zaradi svojega jugoslovanstva in morebiti tudi zaradi svojega socializma, so zavihali rokave na "osebni ravni" v Selcih, ki so bila Krekov domači kraj. Tam so proglasili Krekovo leto in izdali njegovo knjigo, ki jo je uredil Franc Pfajfar, ki je bil do upokojitve v mednarodni komerciali.

Knjigo krasijo štirje Krekovi portreti pa še nekaj drugih slikovnih prilog, predvsem pa so v njej tri Krekove igre (Turški križ, Tri sestre, Sveta Lucija) in pa osem Krekovih pesmi. Igre so objavljene kot fotografski posnetki prvih izdaj, pesmi pa so pretipkane. Treba bi bilo izdati Krekove igre v nekoliko prenovljeni jezikovni priredbi.

V igrah, zlasti v prvi in tretji, je kraj dogajanja Selška dolina s širšo okolico, ki vključuje tudi Dražgoše. Na ta način v to knjigo ni vključena zadnja, predsmrtna Krekova igra Ob vojski, ki se dogaja v Šentjanžu na Dolenjskem, čeprav bi jo bilo primerno vključiti zaradi stoletnice Krekove smrti. Mogoče ni vključena tudi zato, ker ni izšla »doma«, kot je sta izšli igri Turški križ in Tri sestre (Katoliško slovensko izobraževalno društvo Selca) ter igra Sveta Lucija (Dražgoška dekliška Marijina družba). Sedanja knjižna izdaja torej nadaljuje tradicijo, da za Kreka poskrbi domači kraj, ne pa kakšna dežela ali republika.

Turški križ je zgodovinska igra o pogumu, ki ga izžareva ženska. Tri sestre so sodobna igra o moški razsodnosti. Sveta Lucija je igra o spreobrnitvah in spregledanjih. Vključitev osmih Krekovih mladostnih pesmi, ki so jezikovno precej nerodne, dokazuje, kako privlačni sta še vedno Krekova čustvenost in slovanska liričnost. »Bdi še na čelu mu križevi znak, / mamice zlate spomin sladak.« - »Sora deva bistrooka.« - »Z brstom kvarnerskega krasa se merim: / v teh sva enaka: tla skalna obeh.« - »Narod naš je narod dela, bojnih zmag si ne želi.« - »Maščuj nas, solza, in preplavi vraga, / potopi ga v Slovenov solzni vodi!« - »Sijaj ti sijaj, sončece, / toplo na mehko srčece!« - »Zato, moj duh, zapluj z gore / med bratov četo, / vgraniti jih in vžgi srce / za pravo sveto!«

Značilno za pričujočo knjigo je, da je njen izdajatelj Lesna zadruga za Selško dolino, ki jo zastopa predsednik Tomaž Demšar, ki je knjigi napisal uvod o zadružništvu na Slovenskem tako v preteklosti, tudi s Krekovo prizadevnostjo, kot v sodobnosti. Tako ima knjiga ne le Krekov literarni, ampak tudi močan gospodarsko-družbeni pečat. Literarni predgovor h knjigi pa je prispeval Franc Pfajfar. »Krekov naravni talent za pisanje je bil tako prepoznan, da so vsi pričakovali, da bo po končani gimnaziji nadaljeval študij slavistike in novinarstva.« Pfajfar pravilno opozarja, kako pomembno je bilo društveno in gledališko udejstvovanje v časih, ko še ni bilo radia, kina, televizije, računalništva ... Knjiga vsebuje tudi sestavek o Krekovi koči na Ratitovcu. Na kratko spregovori tudi režiser Rok Pintar.

Kot izdajatelj Krekove igre Ob vojski (založnik Amalietti) in kot urednik vseh njegovih iger, ki pa niso izdane, si drznem predlagati, da bi v Škofji Loki poleg srednjeveškega pasijona uprizarjali tudi Krekove igre, ki jih je osem. Vsako leto bi lahko na Krekovem festivalu uprizorili eno. Krekova dramatika je namenoma ljudska, ne pa meščanska ali gosposka.

dvodnevni
KREKOV TABOR
GIBANJA
ZA OTROKE IN DRUŽINE v Selcih

KREKOVO leto 1917 2017

sobota, 30. september 2017
ob 20. uri: Krekov dom Selca
Burka s petjem Cigan – čarovnik

nedelja, 1. oktober 2017
ob 10. uri: cerkev sv. Petra, Selca
sv. maša, predstavitev dr. Janeza Evangelista Kreka
kot velikega Slovenca in domoljuba Selške doline: **France Pfajfar**
ob 13. uri: Športni park Rovn, Selca
nagovor predsednika Gibanja za otroke in družine: **Aleš Primc**
kulturni program: **Gregor Čušin, Aleksander Mežek**
Oratorijska glasbena skupina Župnije Selca

organizacija: Gibanje za otroke in družine, KD dr. Janez Evangelist Krek Selca , Župnija Selca

GLAS ZA OTROKE IN DRUŽINE, STARI TRG 11 A, LJUBLJANA

Zgodbe muzejskih predmetov: Kovaški meh

KATJA MOHORIČ BONČA

IME PREDMETA:
Kovaški meh, inv. št. ŽE 1523

OPIS PREDMETA
1. material in tehnika: les, usnje, kovina
2. leto prihoda v muzej: 2016
3. mere: dolžina = 175 cm

Foto: Katja Mohorič Bonča

Kovaški meh je nova obogatitev muzejske zbirke. Muzeju ga je podaril Janez Gartner s Češnjice. Meh je s stiskanjem in raztezanjem dovajal za gorenje potreben zrak. Za delovanje je potreboval vodo – s prenosom je bil povezan z vodnim kolesom. Deloval je v eni od kovačij v Železnikih, verjetno na Češnjici. Po velikosti, obliki in funkciji enaki mehovi so bili tudi v vigenjcih v Železnikih. Delovanje tovrstnega meha je opisano v članku Bojana Rihtaršiča Konični meh, ki je bil objavljen v 11. številki Železnih niti.
Več desetletij je bil varno shranjen na suhem mestu na podstrešju, tako da je bil ob prihodu v muzej v dobrem stanju, brez insektov in pomembnejših poškodb. Pred postavitvijo v muzejsko zbirko je bil deležen aktivne konservacije (čiščenja, nadomestila nekaj žebljev, zaščitnega premaza sestavnih delov). S tem je bilo stabilizirano njegovo stanje, predmet pa je bil pripravljen za postavitev v zbirko.

Vabljeni k sodelovanju pri popisu hišnih imen

KRISTINA MIKLAVČIČ, RAZVOJNA AGENCIJA SORA

Hišna imena so odraz dediščine naših krajev in narečnih govornih posebnosti. Izoblikovala so se na podlagi značilnosti določenega območja, prebivalcev in njihovih dejavnosti. Ponekod z opuščanjem kmetovanja, menjavo lastnikov in podiranjem starih poslopij izginjajo iz vsakdanjega govora, zanimivo pa je, da se na podeželju ljudje bolje poznajo po hišnih imenih kot po priimkih. Da preprečimo njihovo izginotje in razširimo uporabo hišnih imen, bomo v okviru projekta Stara hišna imena – obraz dediščine naših krajev, ob sofinanciranju Občine Železniki in strokovni podpori Razvojne agencije Zgornje Gorenjske, na pobudo krajanov opravili podroben pregled nekdanjih in današnjih hišnih imen v Martinj Vrhu in Racovniku, preverili njihovo pojavljanje v zgodovinskih virih in uporabo v narečnem govoru med domačini. Po popisu bodo zainteresirani lastniki hiš prejeli tudi glinene tablice z napisom hišnega imena v narečju, izdelana pa bo še publikacija s hišnimi imeni in posebnostmi na to temo.
Če kot krajani teh vasi oz. občani poznate kakšno zanimivo zgodbo tako o svojem kot tudi o drugih hišnih imenih, imate fotografije domačij ali celo poznate razlago, kako je ime nastalo in ste pripravljeni to deliti ter s tem prispevati tudi k vsebini publikacije o hišnih imenih Martinj Vrha in Racovnika, vas vabimo k sodelovanju. Kontaktirajte nas na e-naslovu kristina.miklavcic@ra-sora.si, tel. št. 04/50 60 225 ali se zglasite na Razvojni agenciji Sora, Poljanska cesta 2, Škofja Loka.

Različni pogledi na Triglav

ANA ŠUBIC, FOTO: **SIMON BENEDIČIČ**

V Galeriji Muzeja Železniki ta čas poteka razstava slik Toneta Kavčiča z naslovom Različni pogledi na Triglav. Ljubiteljski slikar iz Kamne Gorice, ki ima družinske korenine v Dražgošah, je na ogled postavil dela z motivi iz gorskega sveta, pri čemer ima središčno mesto Triglav, upodobljen z različnih lokacij. Kavčiču so najbližji prav motivi iz narave, rad pa upodablja tudi stare vaške hiše in objekte, ki propadajo. Ustvarja v različnih likovnih tehnikah; njegova dela so narejena s svinčnikom, ogljem, v pastelu, akrilu, akvarelu, olju ... Za abstraktna dela, ki jih je v preteklosti že razstavljal v muzejski galeriji, je prejel tudi priznanja in nagrade. Njegovo tokratno razstavo Različni pogledi na Triglav si lahko ogledate do 18. septembra, 22. septembra pa bo sledila razstava slik Boleslava Čeruja.

V Galeriji Muzeja Železniki se ta čas s svojimi slikami predstavlja Tone Kavčič.

Aleksander osvojil že sedemsto nagrad

Najboljša črno-bela fotografija na razstavi PSA v Združenih državah Amerike

Fotografija, s katero je Aleksander Čufar v Belgiji osvojil zlato medaljo FBP.

NEŽKA ČUFAR

Aleksander Čufar še naprej osvaja nagrade po vsem svetu. V Črni gori je na razstavi Perasto 2017 prejel častni trak za fotografijo z naslovom Image-XBW, kar je bila njegova 700. nagrada. V zadnjih mesecih je osvojil 60 nagrad, tudi nekaj najprestižnejših. Na Finskem in v Srbiji je osvojil zlato medaljo FIAP, zlato medaljo GPU pa v Avstraliji in Združenih državah Amerike. Sledili sta tudi dve zlati medalji ICS v Bosni in Hercegovini in Avstraliji ter zlata medalja FBP v Belgiji. Morda bi omenila še fotografijo TS-6010, ki je na razstavi Temasek Photo Circuit 2017 v Singapurju prejela štiri nagrade, nagrajena je bila na vseh štirih ocenjevanjih. Prav v zadnjih dneh je Aleksander prejel obvestilo, da je bil najboljši na razstavi PSA v Združenih državah Amerike v kategoriji črno-bela fotografija, osvojil je zlato medaljo PSA.

Aktiven je tudi v svoji domovini, saj je meseca avgusta razstavljal v galeriji na Jesenicah, kjer se je predstavil s svojimi največkrat nagrajenimi fotografijami, zato je izbor poimenoval Več kot dobre. Fotografije na temo Čarobni gozd pa so bile maja postavljene v galeriji v Žirovnici.

Fotografija, nagrajena z zlato medaljo FIAP v Srbiji

Javni sklad za kulturne dejavnosti mu je za dolgoletno delovanje na fotografskem področju podelil zlato značko JSKD. Značko in priznanje je prejel na odprtju razstave FD Jesenice v razstavišču Dolik na Jesenicah. Aleksander se še ni naveličal osvajanja nagrad in upamo lahko, da bodo nagrade še prihajale, verjetno kot do sedaj, s celega sveta.

Mizarstvo „Božo"

POSREDNIŠTVO PRI PRODAJI
BARV ZA LES PROIZVAJALCA

Kems®

IMPREGNACIJE ZA LESENE KONSTRUKCIJE
UNIVERZALNE IN DEBELOSLOJNE LAZURE ZA LES

POKLIČITE NA TEL 041 697 465
IN SE PREPRIČAJTE

Božo Prezelj, s. p.
Podporezen 6, 4228 Železniki
info@mizarstvo-bozo.si, bozo.prezelj@siol.net
04 519 90 90, 041 697 465
www.mizarstvo-bozo.si

Za napredek moraš strah premagati

Rudi Pintar iz Sorice se ukvarja z gorskokolesarskim spustom in je uspešen tako na tekmovanjih doma kot v tujini.

MAJA BERTONCELJ
FOTO: **KLEMEN HUMAR**

Rudi Pintar na dirki na Soriški planini

Na Soriški planini je bila pretekli konec tedna dirka slovenskega pokala v gorskokolesarskem spustu Unior Downhill Cup, ki so ga organizirali člani MTB Železniki. Nastopilo je 88 tekmovalcev iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Italije in Slovenije. Izkazal se je 18-letni domačin iz Sorice Rudi Pintar (Sinter Brakes Team), ki je bil skupno drugi, zmagal pa je v kategoriji starejših mladincev.

Komentar nastopa na domači dirki ...

"S finalnim nastopom sem zelo zadovoljen. Vse je šlo dokaj po planu. Je pa bila proga zaradi vremenskih razmer zelo zahtevna. Dosegel sem svoj najboljši rezultat v slovenskem pokalu."

Na Soriški planini veliko trenirate?

"Teren mi je dobro poznan, a tudi na drugih dirkah moraš pred finalno vožnjo celo progo zelo natančno poznati, tako da neke prednosti ni. Na Soriški planini sicer ne treniram prav pogosto."

Od kdaj se ukvarjate s spustom?

"Z gorskim kolesarstvom se ukvarjam pet let. Takrat je namreč brat kupil gorsko kolo, ki sva ga uporabljala dve leti, nato pa sem za birmo dobil svoje kolo za spust."

Zakaj vas ta šport tako privlači?

"Na prvem mestu je seveda adrenalin. Nepopisni so občutki, ko prvič skočiš velik skok ali pa ti uspe zelo dobro odpeljati tehnično zelo zahteven del proge. V tem športu me privlači tudi to, da je v naravi. Všeč mi je njegova raznolikost. Vsaka vožnja na isti progi je lahko popolnoma drugačna. Pred tem nisem treniral nobenega drugega športa, rad pa tudi deskam na snegu, smučam ..."

Spust je eden izmed športov za "pogumne". Vaše izkušnje s padci, strahom?

"Spust je sprva res videti, kot da je to nekaj samo za neustrašne, za "norce". Vendar ni tako. Gorskega kolesarstva se lahko loti prav vsak. Najprej začnemo pri prilagojenih progah za začetnike, nato pa znanje stopnjujemo in sproti vidimo, kaj nas najbolj navdušuje, ali je to samo spuščanje ali pa so ture po hribih z vzpenjanjem in lažjimi spusti. Padci so tukaj dokaj pogosti. Največkrat ne prihaja do večjih poškodb, so samo udrgnine in modrice. Redkeje prihaja do zlomov. Sam sem na srečo imel do sedaj samo zlomljen levi palec. Kar se strahu tiče, je prisoten, saj človek ni stroj. A če želiš napredovati in biti konkurenčen, moraš strah pač premagati."

Kako potekajo treningi?

"Voženj za trening poskušam narediti čim več. Zelo prav mi pride Krvavec, kjer je proga dokaj zahtevna in dolga okrog pet kilometrov, na vrh pa se lahko znova povzpneš z gondolo. Na enem treningu običajno naredim šest voženj, od tega sta dve brez vmesnega ustavljanja za početek. Seveda treniram tudi na domačih progah, ampak je kilometrina tukaj manjša. Fizične priprave potekajo od novembra do sredine aprila. Treningi so šestkrat na teden (trikrat moč in trikrat kondicija), med sezono pa so treningi za telesno pripravljenost enkrat tedensko. Piše mi jih trener Miha Jakopič. Vadba poteka tako, da približno simulira vožnjo, kar pomeni sprinti na sobnem kolesu, vaje za ravnotežje, vaje za celo telo ... Za psihično pripravo pa je najboljši trening dirka."

Vaše prednosti, slabosti?

"Nikoli nisi tako dober, da ne bi mogel biti še boljši. Mislim, da mi gredo na roko proge, ki so dolge okrog dva kilometra s časi okrog štirih minut in so zelo tehnične."

Vaši največji uspehi doma in v tujini?

"Na slovenskih tleh sem že tretje leto državni prvak v svoji kategoriji. Skupno sem bil letos osmi. Na evropskem pokalu sem letos osvojil 6., 3. in 2. mesto, skupno sem na 3. mestu. Svoj prvi finale na svetovnem pokalu pa sem zaključil na 12. mestu v Italijanskem Val Di Solu."

Ocena dosedanje sezone?

"Začetek sezone ni bil dober. Že na prvi dirki na Lošinju sem uničeval zobnike, v finalu mi je počila še guma. Nato sem na treningu v Cerknem zlomil okvir. Od junija naprej pa so se začeli super rezultati vključno s prebojem v finale na svetovnem pokalu, prve stopničke na evropskem pokalu ..."

Cilji?

"Od začetka sezone so se zelo spremenili. Želja je bila, da bi se na evropskem pokalu uvrščal med prvih deset, sedaj je edina opcija samo še zmaga. Za svetovni pokal pa si na začetku sezone sploh nisem predstavljal, da lahko pridem tako visoko. Naslednjo sezono bom že v kategoriji elite, tako da se želim na svetovnem pokalu uvrstiti v finale, na evropskem pokalu pa priti nekje med najboljših petnajst do dvajset. V slovenskem pokalu pa je cilj redno uvrščanje na stopničke."

Kaj počnete poleg tega, da se ukvarjate s športom?

"Ko se ne vozim s kolesom okoli po vasi ali po progah, delam doma na kmetiji. Sem pa tudi dijak 4. letnika srednje šole za strojništvo v Škofji Loki."

Devetnajstič za zlato čipko

ANA ŠUBIC, FOTO: **ARHIV ŠD KAMIKAZE**

Drugo julijsko soboto je Športno društvo Kamikaze izpeljalo že 19. Kolesarsko dirko za zlato čipko, na kateri je nastopilo 97 tekmovalk in tekmovalcev. Petnajstkilometrsko progo od Železnikov do Davče je s časom 33:09,6 najhitreje prekolesaril Luka Tavčar, v ženski konkurenci pa si je zlato čipko s časom 36:43,2 prikolesarila Tamara Grm. Med otroki do 15 let je zmagala Tjaša Sušnik (Kranj), v kategoriji moških 16–25 let Luka Tavčar, v kategoriji 26–35 let Andrej Draksler (ŠD Koloka), v kategoriji 36–45 let Uroš Verčič, v kategoriji 46–55 let Boštjan Brelih (MBK Sportr.si), v kategoriji 56–65 let Brenko Prešeren (KK Završnica) in v kategoriji nad 65 let Matej Mihovec (ŠD Turbo M). V najmlajši ženski kategoriji je bila najboljša skupna zmagovalka Tamara Grm, v kategoriji žensk med 31 in 45 let Barbara Kavčič, med kolesarkami nad 45 let pa Petra Kalan Lubajnšek.

V konkurenci tekmovalcev iz občine Železniki je bil najboljši Aleš Pirih (KK Kranj) s časom 34 minut in 28 sekund, za njim sta se uvrstila Anton Demšar in Gašper Kemperle (SK Domel). Med ženskami od 31 do 45 let in v absolutni konkurenci je zmagala Barbara Kavčič s časom 45:51,7, v konkurenci nad 45 let pa Nives Prezelj (Kamikaze). Bili sta edini domači kolesarki v teh kategorijah. Bine Lotrič (SK Domel) je bil najboljši med otroki do 15 let, Aleš Pirih (KK Kranj) v kategoriji 16–25 let, Gašper Urh (ŠD Rudno) v kategoriji 26–35 let, Anton Demšar v kategoriji 36–45 let, Zvone Frelih v kategoriji 46–55 let, Marko Ramovš v kategoriji 56–65 let in Jože Šmid (Kamikaze) v kategoriji nad 65 let.

»Čeprav je število udeležencev tokrat prvič padlo pod sto, smo tako z udeležbo kot tudi prireditvijo zelo zadovoljni. Dirka je minila brez zapletov, kolesarji so bili z organizacijo in izvedbo zadovoljni, izkazala so se tudi podjetja in posamezniki, ki so za žreb med udeležence prispevali veliko praktičnih nagrad,« je v imenu organizatorjev dejal Roman Prezelj.

Najhitrejši med kolesarji iz občine Železniki v kategoriji od 16 do 25 let: zmagovalec Aleš Pirih (na sredini), drugi Gašper Kemperle (levo) in tretji Andraž Blaznik

Na reliju slavila Slovaka

Četrti Rally Železniki so organizatorji iz ŠD Omikron Plus pod okriljem avto zveze AŠ2005 pripravili 30. junija in 1. julija. Na sporedu je bilo deset hitrostnih preizkušenj: Davča (dvakrat), Podlonk (dvakrat), Soriška planina (dvakrat) in Dražgoše (trikrat). Na startu je bilo 53 posadk. Zmago v skupni razvrstitvi za slovensko državno prvenstvo sta s peugeotom 208 T16 osvojila Rok Turk in Blanka Kacin iz ekipe OPV Racing Cars s sedežem v Lučinah, drugouvrčena v skupni razvrstitvi. Skupna zmaga je odšla na Slovaško. Najboljša sta bila Vlastimil Majerčak s sovoznico Michaelo Vejačkovo (Ford Fiesta R 5). Izmed gorenjskih voznikov se je na skupno 11. mesto uvrstil Jani Trček s sovoznikom Miho Horvatom (Mitsubishi Lancer EVO IX), posadka Boštjan Logar – Ana Bobnar (Mg ZR 105) pa je zaradi tehničnih težav odstopila.

V Elektru Gorenjska vsem uporabnikom na Gorenjskem nudimo zanesljivo in kakovostno oskrbo z električno energijo **24 ur na dan, vse dni v letu.** Zagotavljamo **prilagodljivost, hiter servis in sodobne storitve**, ki bodo omogočile nadaljnji razvoj regije.

Odprtje bazena po prenovi garderob

Poletje je za nami. Šolarji so ponovno sedli v šolske klopi, življenje se vrača v ustaljene tirnice. Končana je prenova garderobnih prostorov v bazenu in vhodne avle. Zahvaljujemo se vsem obiskovalcem za razumevanje in potrpljenje ob prenovi.

NATAŠA HABJAN, JAVNI ZAVOD RATITOVEC
FOTO: **KATJA MOHORIČ BONČA**

ŠPORT

Začele so se že 6. Igre JZR, tudi letos z zabavnim večerom s skupino The Unimogs band. Konci tednov v septembru in oktobru bodo namenjeni različnim športnim zvrstem. Vabimo vas k udeležbi na različnih aktivnostih, saj s tem tekmujete tudi za prehodni pokal JZR, točke pa poleg tega prispevate še svojemu kraju, ki se prav tako bori za prehodni pokal. Ta je že dve leti v rokah Železnikov centra. Terminski razpored športnih aktivnosti, rezultate in fotografije lahko spremljate na spletni in Facebook strani Javnega zavoda Ratitovec oz. iger JZR.
V tem času se začenjajo tudi redne športne vadbe v športni dvorani. Termini se polnijo, še vedno pa se da dobiti prosto mesto. Za rezervacijo terminov v mali in veliki dvorani nam pišite na e-naslov info@jzr.si. Po poletnem zaprtju bazena zaradi prenove garderob bazen v septembru zopet odpira svoja vrata. Dela so se žal nekoliko zavlekla, vendar nekje okrog 10. septembra spet vabljeni v bazen in savno.

KULTURA

Poletje smo v galeriji Muzeja Železniki začeli z razstavo lesenih igrač. Razstavo klekljanih čipk, ki je bila postavljena v okviru Čipkarskih dni, pa si je bilo možno ogledati do sredine avgusta. Sledita dve slikarski razstavi, slike Toneta Kavčiča si je možno ogledati še do 18. septembra.
V septembru se odvijajo Dnevi evropske kulturne dediščine. V Železnikih bodo obarvani medeno, kajti v Muzeju Železniki bo delavnica izdelave loških kruhkov s prikazom rezbarjenja modelov za-nje, v Škofji Loki pa delavnica izdelave dražgoških kruhkov. Muzej Železniki bo z razstavo gostoval v podružnični šoli v Davči.

TURIZEM

V letošnjem poletju je bil turizem po Sloveniji v porastu. Pri tem Železniki in Selška dolina nista zaostajala. V TIC Železniki in muzeju smo zabeležili večje število obiskovalcev kot pretekla leta. Prihajajo tako tisti, ki so nastanjeni v okoliških krajih, veliko število pa je tranzitnih gostov. Povprašujejo po tem, kaj pri nas lahko doživijo, kam se lahko povzpnejo peš in kje je dobra kulinarika. Iz naših krajev odhajajo zadovoljni, tako z nastanitvami kot z vsem, kar dolina ponuja. Skušamo slediti zastavljeni strategiji v letu 2013, saj smo tam zapisali kot prvi cilj povečanje števila ležišč v Selški dolini, kar nam tudi uspeva. Več ležišč je v Sorici in Davči, ki sta tudi naša paradna konja turizma.
Skozi naše kraje je konec avgusta potekalo turistično-kolesarska prireditev Rekreatur. Deset ekip kolesarjev iz Slovenije in tujine je štiri dni kolesarilo po Sloveniji. Kontrolna točka prve etape je bila v TIC Železniki. Pri plavžu smo jim podrobneje predstavili zanimivosti in dobrote svojih krajev.

Rekreatur: kontrolna točka v Železnikih

MLADINSKE DEJAVNOSTI

Med šolskimi počitnicami smo organizirali aktivno varstvo za osnovnošolce nižjih razredov. Animatorke so poskrbele za športno aktivne in zabavne dni. Animatorke Javnega zavoda Ratitovec so se udeležile tudi družinskih doživetij na Soriški planini, kjer so z najmlajšimi ustvarjale na delavnicah.
Prav ob koncu počitnic smo v Javnem zavodu Ratitovec organizirali teniški tečaj za otroke, ki se ga je udeležilo devet otrok. Konec septembra bomo zopet organizirali plavalne tečaje za otroke.
Mladinski center v septembru ponovno odpira vrata ob torkih, sredah in četrtkih med 13. in 15. uro. Osnovnošolci vabljeni, da pridete in v tem času naredite

PROGRAM 6. IGER JZR/AVGUST, SEPTEMBER, OKTOBER

1. konec tedna			
24. 8.–25. 8.	turnir v avtomatskem kegljanju (registrirani, neregistrirani m/ž)	kegljišče pr' Mer	15.00–22.00
26. 8.–27. 8.	teniški turnir	tenis	9.00–20.00
26. 8.	mini golf	bazen	18.00–24.00
26. 8.	uvodni otvoritveni večer z bandom (the Unimogs)	bazen	20.00–24.00
26. 8.	turnir v inline hokeju	stadion	13.00–20.00
2. konec tedna			
1. 9.	nočni turnir v futsalu	stadion/ dvorana	18.00–2.00
2. 9.	turnir v odbojki na mivki (prestavljeno na 16. 9.)	stadion	10.00–21.00
2. 9.	balinčkanje (prestavljeno na 16. 9.)	stadion	17.00–20.00
2. 9.	turnir v lokostrelstvu (prestavljeno na 16. 9.)	stadion	17.00–20.00
2. 9.	Roverček s skavti (prestavljeno na 23. 9.)	Stadion	16.00–20.00
2. 9.	rokometni dan (otroci, mladi, aktivni člani, veterani)	dvorana	12.00–22.00
3. konec tedna			
9. 9.	turnir v tenisu dvojice	tenis igrišče	15.00–21.00
9. 9.	turnir v pikadu	bazen - terasa	21.00–24.00
10. 9.	Nogomet na mivki (3:3) na en gol (odbojna žoga)	stadion	12.00–19.00
4. konec tedna			
15. 9.	atletika mnogoboj (skok v dalj., tek kratke proge, suv. krogle, vortex, tek dolge proge)	stadion	16.00–20.00
15. 9.	turnir v streljanju z zračno puško (OŠ, SŠ, študenti, starejši, m/ž)	stadion	16.00–20.00
16. 9.	turnir v malem nogometu (otroci, fantje in dekleta)	dvorana	14.00–16.00
16. 9.	(odbojka na mivki, balinčkanje, lokostrelstvo)	stadion	glej 2. 9.
16. 9.	igre MCŽ (otroci in mladina)	stadion	16.00–20.00
16. 9.	turnir v florballu (OŠ + 1/2 SŠ, 1/2 SŠ + starejši)	dvorana stadion	17.00–22.00
5. konec tedna			
22. 9.	plavanje 50 m prsno+prosto m/ž (1/2 OŠ, 1/2 OŠ, SŠ + starejši)	bazen	18.00–20.00
23. 9.	Roverček s skavti	stadion	16.00–20.00
23. 9.	turnir v badmintonu (otroci, mladina, člani)	dvorana	8.00–22.00
6. konec tedna			
29. 9.	turnir trojk v ulični košarki (mladi)	stadion	16.00–18.00
29. 9.	turnir v pikadu – dvojice	bazen - terasa	21.00–23.00
1. 10.	turnir v dvoranski odbojki – mešane ekipe	dvorana	12.00–19.00
7., 8. konec tedna in 9. zaključni konec tedna			
8. 10.	orientacijski tek – taborniki	Železniki	9.00–15.00
21. 10.	turnir v taroku po selško, mala	dvorana	18.30–24.00
22. 10.	turnir v namiznem tenisu m/ž	dvorana	9.00–12.00
28. 10.	šah	mala dvorana	16.00–19.00
29. 10.	zaključna prireditev, razglasitev, podelitev prehodnih pokalov ...	bife bazen ali bife dvorana	19.00–21.00

domačo nalogo, se pripravite za pouk in se družite s prijatelji. Začele se bodo tudi delavnice za najmlajše. Vse podrobnosti bodo objavljene na Facebook strani Mladinskega centra.

GOSTINSTVO

Terasa bifeja na bazenu je bila v vročih poletnih dneh prijetno pribežališče za osvežitev in ohladitev. Poskrbljeno je za otroke, ki se lahko zaigrajo v otroškem kotičku s posodobljenimi igrali. Pri nas je kar živahno.

Zaradi obsežnosti dela stalno potrebujemo različne vrste pomoči in kadra. Tokrat se na vas obračamo predvsem zaradi potrebe po zaposlitvi v strežbi. Ponujamo stalno zaposlitev in študentsko delo vsem, ki ste pripravljeni sodelovati pri ustvarjanju naše prihodnosti. Prav tako potrebujejo študentsko pomoč reševalci iz vode.

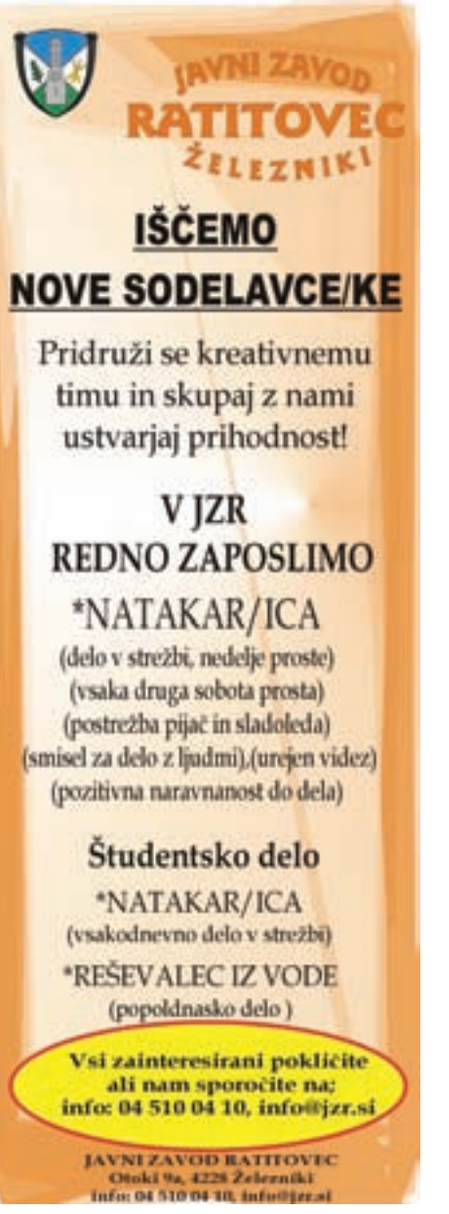

Praznik zelja na Zalem Logu

Potekal bo od četrtka, 14. septembra, do nedelje, 17. septembra.

KULTURNO IN TURISTIČNO DRUŠTVO ZALI LOG
FOTO: **ALEŠ LENC**

Vas Zali Log, imenovana tudi Deželica sence in zelja je že od nekdaj daleč naokoli znana po posebni vrsti zelja. Zato smo se v kulturnem in turističnem društvu pred tremi leti odločili, da moramo ohraniti tradicijo, in tako je nastala etnološka prireditev Praznik zelja, ki je bila med obiskovalci zelo dobro sprejeta.

Letos bo prireditev potekala od četrtka, 14. septembra, do nedelje, 17. septembra. Za obiskovalce pripravljamo pester kulturni in zabavni program, tako za mlajše kot malo starejše. Začelo se bo v četrtek ob 18. uri z odprtjem razstave ročnih del, in ker letos obeležujemo deseto obletnico od katastrofalnih poplav, ki so takrat zajele naše kraje, pripravljamo razstavo tudi na to temo. Za petek pripravljamo dramsko igro na temo vaškega življenja, v soboto, na glavni dan, pa bo dogajanje najbolj pestro. Začelo se bo ob 15. uri s kratkim kulturnim programom, nato bo sledil prikaz ribanja in tlačenja zelja, prikaz obdelave strešne kritine skril in izdelkov iz te kritine, prikaz striženja ovac in še marsikaj zanimivega. Seveda bomo obiskovalce tudi kulinarično razvajali, in sicer bomo tako kot vsako leto doslej poskrbeli za degustacijo različnih jedi in sladic, pripravljenih iz zelja, ter naše avtohtone pijače Zelouc. Za tiste malo bolj lačne pa bodo poskrbeli naši kuharji. Na prireditvi bo tudi stojnica z domačimi izdelki in pridelki, kjer seveda ne bo manjkalo tudi zaloško zelje. Pozabili pa nismo niti na najmlajše obiskovalce, za katere pripravljamo razne delavnice in nastop čarovnika-iluzijonista – v nedeljo, 17. septembra, ob 16. uri.

Orodje za ribanje zelja

Zato ni razloga, da ne bi med Praznikom zelja obiskali naše vasi, saj se bo pri nas veliko dogajalo. Z veseljem vas pričakujemo in obljubljamo vam, da bomo poskrbeli, da se boste med nami lepo imeli.

Prireditve v septembru in oktobru 2017

24. 8. 2017 - 29.10.2017 ▶ Železniki

6. IGRE JZR

Javni zavod Ratitovec, W: www.jzr.si

Sobota 9. 9. 2017 ▶ Innichen

ODPRTJE RAZSTAVE »SORICA#ZARZ-ARCHITECTURE OF SPACE IN DETAILS« AVTORJA BOJAN IN MINCA RIHTARŠIČ

Občina Železniki T: 04 50 00 000

Sobota 9. 9. 2017 Dolenja vas – Zali Log, ob 8.30

POHOD PO TREH TEMATSKIH POTEH

Kulturno in turistično društvo Vigenjc, W: www.vigenjc.com

Četrtek 14. 9. 2017 - Nedelja 17. 9. 2017 ▶ Zali Log

PRAZNIK ZELJA

Četrtek, 14. 9. 2017, ob 18. uri: Otvoritev razstave v kulturnem domu
Petek, 15. 9. 2017, ob 20. uri: Dramska igra
Sobota 16. 9. 201, ob 15. uri: Kulturni in zabavni program, prikaz starih običajev, degustacija jedi iz zelja
Nedelja 17. 9. 2017, ob 16. uri: Nastop čarovnika
Kulturno turistično društvo Zali Log, T: 031 856 968

Nedelja 17. 9. 2017 ▶ Davča

POHOD PO DAVČI

Turistično društvo Davča, T: 041 350 240

Petek 22. 9. 2017 ▶ Galerija Muzeja Železniki, ob 19. uri

USTVARJALNI IZZIVI - AVTOR SLIK BOLESLAV ČERU

Muzejsko društvo Železniki, Muzej Železniki – Javni zavod Ratitovec, T: 04 51 47 356

Sobota 23. 9. 2017 in nedelja 24. 9. 2017 ▶ Sorica

POZDRAV JESENI

Sobota, 23. 9. 2017, ob 18. uri: Spomenik umetnosti in lepoti - odprtje razstave Toneta Logondra (dvorana Ivana Groharja)
Nedelja, 24. 9. 2017, ob 15. uri: srečanje ljudskih pevcev in godcev, otroški živ žav, kulinarična ponudba domačih gospodinj (igrišče v Sorici)
Turistično društvo Sorica, T: 051 221 554 E: peternelj1@gmail.com

Sreda 27. 9. 2017 ▶ Rokodelski center DUO Škofja Loka, ob 17. uri

DELAVNICA IZDELAVE DRAŽGOŠKIH KRUHKOV

Razvojna agencija Sora, E: jerneja.lotric@ra-sora.si

Četrtek 28. 9. 2017 ▶ Galerija muzeja Železniki, ob 17. uri

DELAVNICA IZDELAVE LOŠKIH KRUHKOV S PRIKAZOM REZBARJENJA MODELOV ZANJE

Razvojna agencija Sora, Muzej Železniki E: jerneja.lotric@ra-sora.si T: 04 51 74 356

Četrtek, 28. 9. 2017 ▶ Krajevna knjižnica Železniki, ob 20. uri

POGOVOR O KNJIGI ISABEL ALLENDE: JAPONSKI LJUBIMEC (BRALNA SKUPINA ŽELEZNIKI JANJA GARTNER)

Knjižnica Železniki, T: 04 51 01 490, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si

Sobota 30. 9. 2017 in nedelja, 1. 10. 2017 ▶ Selca

KREKOVO LETO: DVODNEVNI KREKOV TABOR GIBANJA ZA OTROKE IN DRUŽINO

Sobota 30. 9. 2017, ob 20. uri; Burka s petjem – CIGAN ČAROVNIK – KTD Dražgoše (Krekov dom)
Nedelja, 1. 10. 2017, ob 10. uri; Sveta maša (cerkev sv. Petra)
Nedelja, 1. 10. 2017, ob 13. uri; Kulturni program: Gregor Čušin, Aleksander Mežek, Oratorijska glasbena skupina župnije Selca (Športni park Rovn)
Kulturno društvo dr. Janez Ev. Krek Selca, W: www.janezevangelistkrek.si

Sreda, 4. 10. 2017 ▶ Krajevna knjižnica Železniki, ob 17. uri

DELAVNICA ZA SPRETNE PRSTE (SAŠA AMBROŽIČ)

Knjižnica Železniki, T: 04 51 01 490, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si

Sobota, 7. 10. 2017 ▶ parkirišče pred podružnično šolo Selca, ob 18. uri

KREKOVO LETO: SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB 100. LETNICI SMRTI DR. JANEZA EVANGELISTA KREKA

Kulturno društvo dr. Janez Ev. Krek Selca, W: www.janezevangelistkrek.si

Nedelja, 8. 10. 2017 ▶ cerkev sv. Petra v Selcih, ob 10. uri

KREKOVO LETO: SVETA MAŠA IN BLAGOSLOV OBNOVLJENE SPOMINSKE PLOŠČE NA KREKOVEM DOMU V SELCIH

Kulturno društvo dr. Janez Ev. Krek Selca, W: www.janezevangelistkrek.si

Sreda, 11. 10. 2017 ▶ Krajevna knjižnica Železniki, ob 17. uri

URA PRAVLJIC (TATJANA ŠMID)

Knjižnica Železniki, T: 04 51 01 490, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si

Nedelja 15. 10. 2017 ▶ Turistična kmetija pri Štihlnu v Lajšah

KOLINE - OD PUJSA DO KLOBASE

Športno kulturno turistično društvo Lajše, T: 041 848 530 Bojan Pfajfar

Gostilna in picerija **Grapa**
spodnja postaja smučišča Stari vrh

ODPRTO
Vse dni v tednu

tel.: 059 979 982
www.grapa.si

LESCOMP D.O.O., SV. LENART 85, SELCA

lipbled®
Pesem gozda v vašem domu!

ODKUP HLODOVINE

Od nas lahko pričakujete:

- visoke odkupne cene lesa
- kratke plačilne roke in zanesljivo plačilo
- točno izmero lesa
- čim hitrejši odvoz lesa
- pošten odnos do lastnikov gozdov
- odkupujemo les iglavcev
- les predelujemo na lastni žagi v Bohinju

DEMŠAR Viljem, gsm: 040 700 058, e-naslov: demsar@lipbled-bohinj.si

PINTAR Simon, gsm: 031 328 304, e-naslov: simon.pintar@lipbled-bohinj.si

www.lip-bled.si

Zakaj Hyundai?

Najzanesljivejši avto[1] i30 že za 139 EUR/mesec BREZ OBRESTI

Novi karavan!

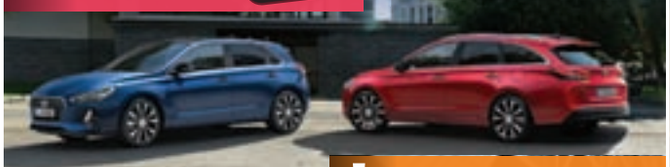

Najbolj prodajan[2] Tucson že za 19.990 EUR

Najboljši avto[3] i20 že za 109 EUR/mesec BREZ OBRESTI

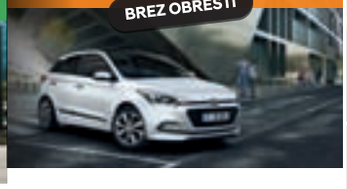

Št. 1 v kakovosti in ceni!

HYUNDAI

Povprečna poraba goriva: 3,2 - 7,6 l/100 km, emisije CO_2: 84 - 177 g/km.

Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k žarnemo povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ ter dušikovih oksidov.

Slike so simbolične. Stroški prevoza in priprave vozila niso vključeni v ceno. Akcija velja do razprodaje zalog. Več informacij dobite pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO_2 so na voljo na www.hyundai.si. • i30 je po raziskavi J.D. Power med nemškimi kupci z naskokom zasedel prvo mesto med vsemi avtomobili po zanesljivosti (vir: Auto Bild, Nr. 31, 2017). • Tucson je po JATO Dynamics Limited najbolj prodajan avto v kategoriji EU Medium SUV v prvem polletju 2017 v Sloveniji. • i20 je dobitnik številnih nagrad: Zlati volan 2015, Red Dot Award 2015, IF Design Award 2015, Nemški Auto Bild ga je razglasil za najboljši avto v svojem razredu (vir: Auto Bild, Nr. 32, 2015). • 5-letna garancija Hyundai brez omejitve prevoženih kilometrov velja za vsa nova vozila Hyundai prodana preko pooblaščene trgovske mreže končnim kupcem, kot je navedeno v servisni knjižici vozila. **Reprezentativni primer izračuna za Hyundai i30 1,4 Trend:** • vrsta financiranja: finančni leasing • predračunska vrednost predmeta financiranja: € 14,130 • lastna udeležba (polog): € 5,790,00 • znesek financiranja: € 8,340,00 • število obrokov: 60 • mesečni obrok: € 139,00 • stroški odobritve: € 141,30 • skupni znesek za plačilo brez lastne udeležbe: € 8,481,30 • letna obrestna mera: 0,00%, ki je fiksna • efektivna obrestna mera: 0,676% na dan 24.08.2017. Pogoj za koriščenje ugodnosti po tej akciji je veljavno sklenjena leasing pogodba s Summit Leasing Slovenija d.o.o.. **Reprezentativni primer izračuna za Hyundai i20 1,25 Life 5 vrat:** • vrsta financiranja: finančni leasing • predračunska vrednost predmeta financiranja: € 11,670 • lastna udeležba (polog): € 5,130,00 • znesek financiranja: € 6,540,00 • število obrokov: 60 • mesečni obrok: € 109,00 • stroški odobritve: € 116,70 • skupni znesek zaplačilo brez lastne udeležbe: € 6,656,70 • letna obrestna mera: 0,00%, ki je fiksna • efektivna obrestna mera: 0,715% na dan 24.08.2017. Pogoj za koriščenje ugodnosti po tej akciji je veljavno sklenjena leasing pogodba s Summit Leasing Slovenija d.o.o..

VITARA SPECIAL EDITION

SUZUKI Way of Life!

ŽE ZA 18.999 €

- LITA PLATIŠČA V BAKRENI BARVI
- ŠPORTNA MASKA
- OBROBA LED ŽAROMETA V BAKRENI BARVI
- SREDINSKI NASLON ZA ROKO
- VLOŽKI IN OKRASKI V NOTRANJOSTI V BAKRENI BARVI
- DVOBARVNO OBLAZINJENJE ČRNO/BAKRENO
- KOVINSKA BARVA (ZA DOPLAČILO DVOBARVNA IZVEDENKA)

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO2: 5,3–5,6 l/100 km in 123–130 g/km, emisijska stopnja: Euro6, specifična emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0082–0,0107 g/km. Ogljikov dioksid (CO2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k žarnemo povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO2 iz novih osebnih vozil najdete v Priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO2, ki ga lahko brezplačno pridobite pri pooblaščenem SUZUKI partnerju in na spletni strani www.suzuki.si. Slike so simbolične.

080 34 49
BREZPLAČNI INFO
Suzuki Slovenija
www.suzuki.si

HYUNDAI LUŠINA AVTOHIŠA

AVTO LUŠINA d.o.o.
Gosteče 8, 4220 Škofja Loka, T: 04 50 22 000
www.avto-lusina.si, e-pošta: prodaja@avto-lusina.si

SUZUKI Way of Life!